

**ASF – SECTORUL SISTEMULUI DE PENSII PRIVATE
DIRECTIA SUPRAVEGHERE SI CONTROL**

PENSIILE PRIVATE DIN ROMÂNIA LA 31 DECEMBRIE 2019

Acest raport prezintă evoluția pieței pensiilor private din România în anul 2019.

Raportul este realizat pe baza raportărilor transmise de societățile de administrare a fondurilor de pensii private până la data de 17 ianuarie 2020. Ca urmare a rotunjirilor este posibil ca totalurile să nu corespundă exact sumei componentelor sau să apară mici diferențe față de variațiile procentuale indicate în grafice sau tabele. Toate drepturile rezervate.
Reproducerea informațiilor în scopuri educative și necomerciale este permisă numai cu indicarea sursei.

Autoritatea de Supraveghere Financiară, Splaiul Independenței nr. 15, sector 5, cod poștal 050092, București TELVERDE: 0800.825.627 Internet: <http://www.asfromania.ro> E-mail: office@asfromania.ro

Cuprins

PENSIILE PRIVATE DIN ROMÂNIA LA 31 DECEMBRIE 2019	2
1.1. Participanți la fondurile de pensii administrate privat	5
Structura participanților pe categorii de vârstă și gen	6
Participanți noi	8
Participanți transferați	8
2.1. Contribuții virate la fondurile de pensii administrate privat	9
Contribuția medie/participant	12
Participanți și contribuții – structură pe regiuni de dezvoltare	13
Valoarea contului participanților	14
3.1. Fondurile de pensii administrate privat – Plata activului net în caz de pensionare, invaliditate și deces	17
4.1. Structura investițiilor fondurilor de pensii administrate privat	19
Instrumente financiare – structură pe valută	19
Titluri de stat	20
Obligațiuni	20
Depozite bancare	21
Acțiuni	22
OPCVM	23
Structura portofoliilor investiționale	24
5. Rate de rentabilitate - Fondurile de pensii administrate privat	26
1.2. Participanți la fondurile de pensii facultative	5
Structura participanților pe categorii de vârstă și gen	6
Participanți noi	8
Participanți transferați	8
2.2. Contribuțiile virate la fondurile de pensii facultative	9
Contribuția medie/participant	12
Valoarea contului participanților	14
Participarea la plata contribuțiilor	16
3.2. Fondurile de pensii facultative – Plata activului net în caz de pensionare, invaliditate și deces	17
4.2. Structura investițiilor fondurilor de pensii facultative	19
Instrumente financiare – structură pe valută	19
Titluri de stat	20
Obligațiuni	20
Depozite bancare	21
Acțiuni	22
OPCVM	23
Structura portofoliilor investiționale	24
5. Rate de rentabilitate - Fondurile de pensii facultative	26
Lista graficelor	28
Lista tabelelor	29
Definiții	30
Abrevieri	31

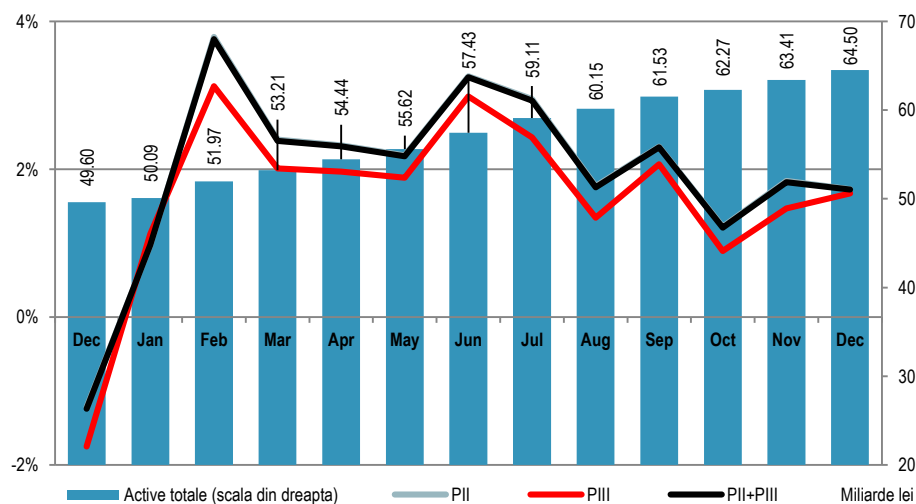
PENSIILE PRIVATE DIN ROMÂNIA LA 31 DECEMBRIE 2019

Evoluția sistemului de pensii private a fost pozitivă pe tot parcursul funcționării sale, numărul de participanți și valoarea activelor personale ale acestora crescând constant. S-a urmărit asigurarea unui raport echilibrat între siguranța și performanța investițiilor în beneficiul viitorilor pensionari, dar și protejarea intereselor acestora. Astfel, la finalul anului 2019, sistemul pensiilor private din România, prezenta următoarele caracteristici:

Sistemul pensiilor private	
•	10 administratori
•	17 fonduri de pensii private
•	3 depozitari
•	5 auditori
•	7.963.482 participanți
•	64.474.169.643 lei active nete

Valoarea activelor totale aflate în administrare, la nivelul întregului sistem de pensii private, a atins la 31 decembrie 2019, **64,50** miliarde de lei (13,50 miliarde de euro), în creștere cu 30,05% față de decembrie 2018.

**Grafic 1. Evoluția lunară a activelor totale din sistemul pensiilor private
dec. 2018 – dec. 2019**

Ponderea pensiilor private în Produsul Intern Brut¹ a fost la sfârșitul lunii decembrie 2019, de **6,12%** comparativ cu 5,22% în decembrie 2018.

¹ 1.053.885 mil.lei PIB-ul ultimelor patru trimestre, disponibil pe site-ul INS (trimestrul I 2019 – trimestrul IV 2019)

La 31 decembrie 2019, ponderea cea mai mare în structura portofoliilor fondurilor de pensii private era deținută de titlurile de stat cu 60,90%, celelalte instrumente înregistrând următoarele ponderi: acțiuni 22,16%, depozite bancare 3,55%, obligațiuni corporative 7,35%, obligațiuni organisme străine neguvernamentale 2,16%, titluri de participare 3,24% și alte instrumente financiare 0,64%.

Pilonul II - Pensiile administrate privat

La 31 decembrie 2019 valoarea totală a activelor nete înregistrată de fondurile de pensii administrate privat a fost de 61,97 miliarde de lei (12,97 miliarde de euro). Ritmul anual de creștere înregistrat a fost de 30,25%. La sfârșitul lunii decembrie 2019 erau înregistrați în sistemul pensiilor administrate privat 7,46 milioane de participanți, cu 2,92% mai mult față de sfârșitul anului 2018.

La nivelul Pilonului II, contribuția medie a participanților cu contribuții virate la 31 decembrie 2019 a fost de 180,57 lei.

La 31 decembrie 2019 rata nominală de rentabilitate a fondurilor de pensii administrate privat a fost de 6,3381%, comparativ cu 2,7204% la data de 31 decembrie 2018.

De asemenea, la sfârșitul lunii decembrie 2019, valoarea medie a unui cont în sistemul pensiilor administrate privat era de 8.432 lei, respectiv o creștere de 26,41% comparativ cu decembrie 2018.

La sfârșitul anului 2019, 5,41 milioane de participanți (73,54% din total) dețineau în cont sub 10.000 lei și 1,95 milioane de participanți (26,46% din total) dețineau în cont peste 10.000 lei, iar dintre aceștia 0,52 milioane de participanți (7,02% din total), dețineau în conturi peste 25.000 lei

În intervalul ianuarie 2019 – decembrie 2019, au fost efectuate plăți ale activului personal net către participanți însumând 76,45 milioane lei pentru 7.600 participanți și beneficiari.

Pilonul III - Pensiile facultative

La 31 decembrie 2019 valoarea totală a activelor nete înregistrată de fondurile de pensii facultative a fost de 2,51 miliarde de lei (0,52 miliarde de euro), înregistrând un avans anual de 25,53%.

La sfârșitul lunii decembrie 2019 erau înregistrați în sistemul pensiilor facultative 501.124 de participanți, cu 6,13% mai mult față de sfârșitul anului 2018.

La nivelul Pilonului III, contribuția medie a participanților, cu contribuții virate la 31 decembrie 2019 a fost de 151,91 lei.

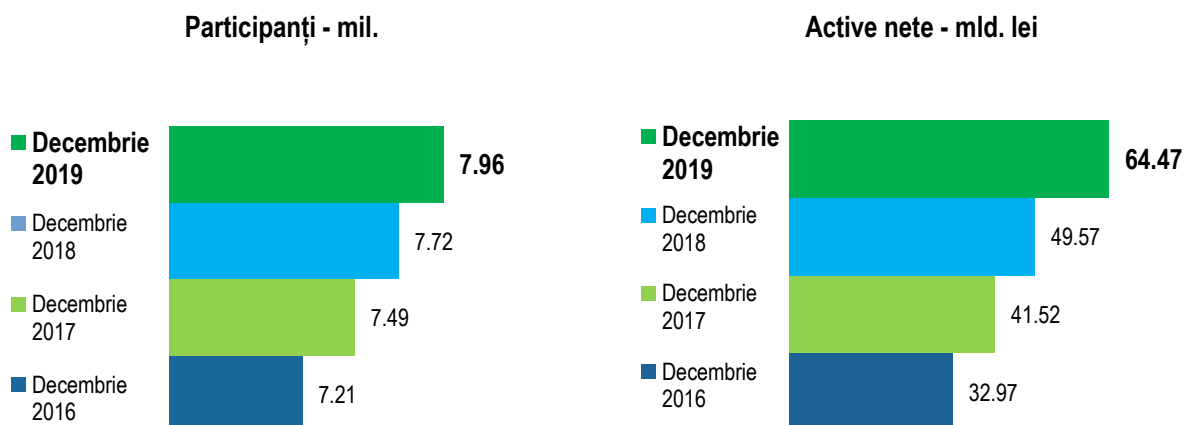
La data de 31 decembrie 2019, comparativ cu data de 31 decembrie 2018, rata nominală de rentabilitate a fondurilor de pensii facultative care fac parte din categoria de risc mediu a crescut de la 1,5982% la 4,7654%, iar rata nominală de rentabilitate a fondurilor de pensii facultative care fac parte din categoria de risc ridicat a crescut de la 2,5819% la 5,8237%.

La sfârșitul lunii decembrie 2019, valoarea medie a unui cont al participanților la sistemul pensiilor facultative era de 5.421 lei, respectiv o creștere de 18,70% comparativ cu decembrie 2018.

La sfârșitul anului 2019, 389.187 participanți (84,14% din total) dețineau în cont sub 10.000 lei și 73.337 de participanți (15,86%) dețineau peste 10.000 lei, iar dintre aceștia 9.200 de participanți (1,99% din total), dețineau în conturi peste 25.000 lei.

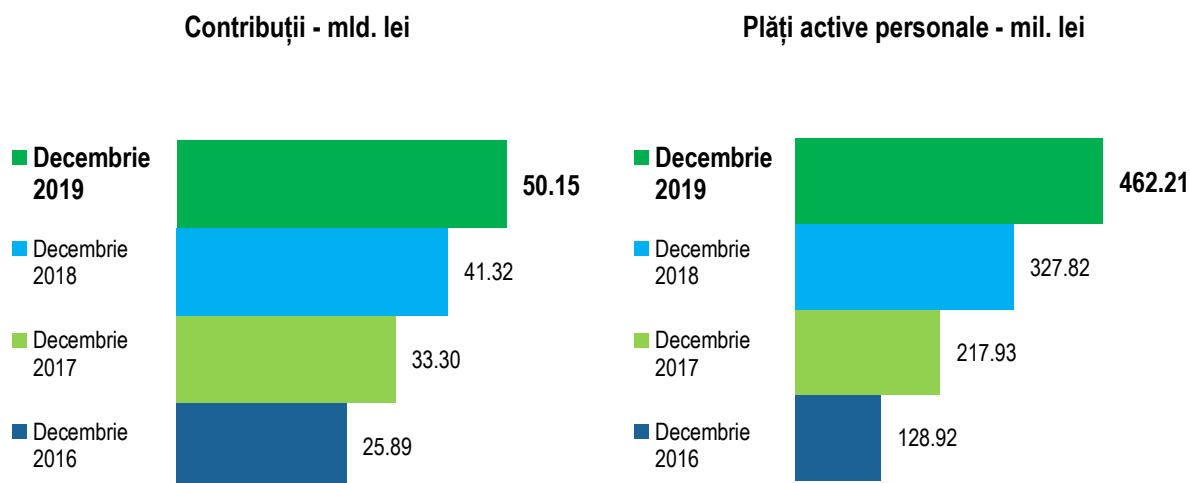
În intervalul ianuarie 2019 – decembrie 2019, au fost efectuate plăți ale activului personal net către participanți însumând 57,93 milioane lei pentru 7.685 participanți și beneficiari.

Evoluția principalilor indicatori ai sistemului de pensii private din România la 31 Decembrie 2019

La 31 decembrie 2019, în sistemul pensiilor private erau înregistrați 7,96 milioane de participanți, cu aproape 3,12% mai mult față de sfârșitul anului 2018 (7,72 milioane de participanți).

La 31 decembrie 2019, valoarea totală a activelor nete ale fondurilor de pensii private a fost de 64,47 miliarde lei (13,49 miliarde de euro), în creștere cu 30,06% față de decembrie 2018.

Până la 31 decembrie 2019 au fost virate către fondurile de pensii private 50,15 miliarde de lei, în creștere cu 21,37% față de contribuțiile virate până la 31 decembrie 2018 (41,32 miliarde lei).

Până la 31 decembrie 2019 au fost efectuate plăți ale activului personal net în valoare de 462,21 milioane de lei, în creștere cu 40,99% față de plățile efectuate până la 31 decembrie 2018 (327,82 milioane lei).

1.1. Participanți la fondurile de pensii administrate privat

7,46 milioane de participanți erau înregistrați în sistemul pensiilor administrate privat la sfârșitul lunii decembrie 2019, cu un avans de 2,92% față de finalul anului 2018.

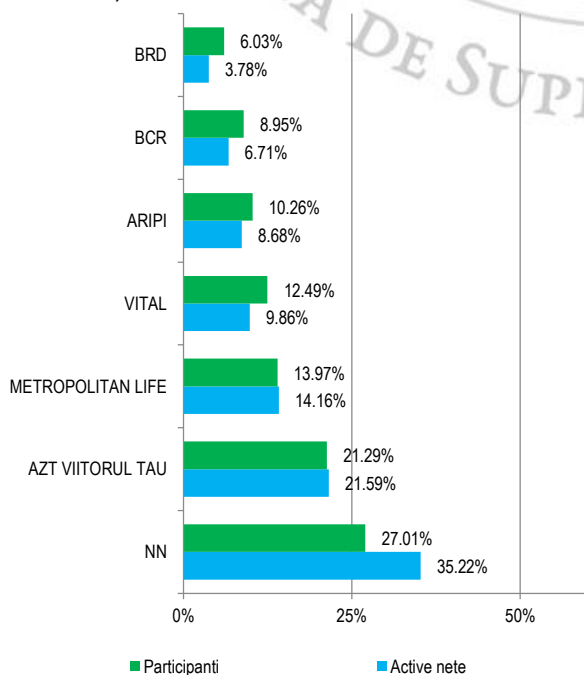
În anul 2019 s-au înregistrat 219 mii participanți noi în sistem, cu 2,29% mai mulți decât în anul 2018 (214 mii persoane).

Tabel 1.1 Pilon II Număr de participanți (mil. pers.)

Fond de pensii administrat privat	dec.-18	dec.-19	dec.19/dec.18
FPAP NN	1,99	2,02	1,49%
FPAP AZT Viitorul Tău	1,56	1,59	1,82%
FPAP Metropolitan Life	1,01	1,04	2,94%
FPAP Vital	0,90	0,93	3,27%
FPAP Aripa	0,74	0,77	4,09%
FPAP BCR	0,64	0,67	5,01%
FPAP BRD	0,42	0,45	7,86%
TOTAL	7,25	7,46	2,92%

Primele trei fonduri de pensii în funcție de activele nete deținute, FPAP NN, FPAP AZT Viitorul Tău și FPAP Metropolitan Life s-au menținut pe primele poziții, însumând la 31 decembrie 2019 aproximativ 62% din total participanți și 71% din activele nete.

Grafic 1.1 Pilon II Cotă de piață în funcție de participanți și active nete la 31 decembrie 2019

1.2. Participanți la fondurile de pensii facultative

501.124 de participanți erau înregistrați în sistemul pensiilor facultative la sfârșitul lunii decembrie 2019, cu un avans de 6,13% față de finalul anului 2018.

În anul 2019 s-au înregistrat 37 mii participanți noi în sistem, cu 8,27% mai mulți decât în anul 2018 (34 mii persoane).

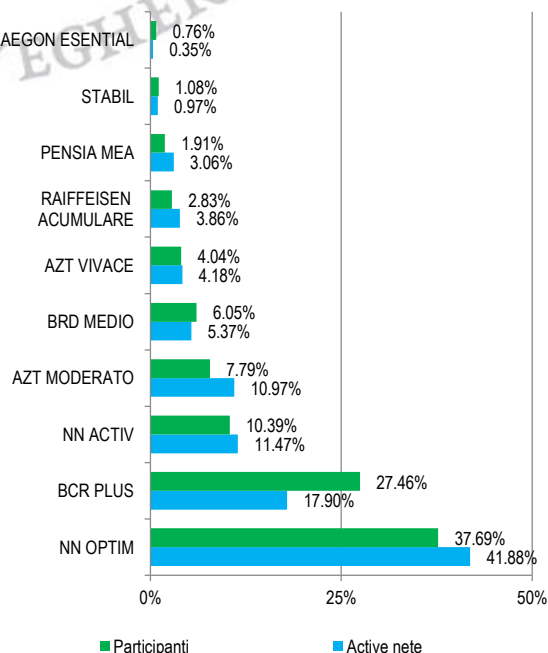
Tabel 1.2 Pilon III Număr de participanți (pers.)

Fond de pensii facultative	dec.-18	dec.-19	dec.19/dec.18
FPF NN Optim	172.932	188.862	9,21%
FPF BCR Plus	135.232	137.594	1,75%
FPF NN Activ	47.834	52.085	8,89%
FPF AZT Moderato	38.489	39.053	1,47%
FPF BRD Medio	25.756	30.307	17,67%
FPF AZT Vivace	20.297	20.266	-0,15%
FPF Raiffeisen Acumulare	12.797	14.174	10,76%
FPF Pensia Mea	9.676	9.547	-1,33%
FPF Stabil	5.326	5.404	1,46%
FPF Aegon Esențial	3.828	3.832	0,10%
TOTAL	472.167	501.124	6,13%

Primele trei fonduri de pensii în funcție de activele nete deținute, FPF NN Optim, FPF BCR Plus și FPF NN Activ, însumau la 31 decembrie 2019 aproximativ 76% din total participanți și 71% din activele nete.

De remarcat că FPF BCR Plus, deși se situa pe locul doi în ceea ce privește ponderea din total participanți (27,46%) înregistra numai 17,90% pondere din total active nete la 31 decembrie 2019.

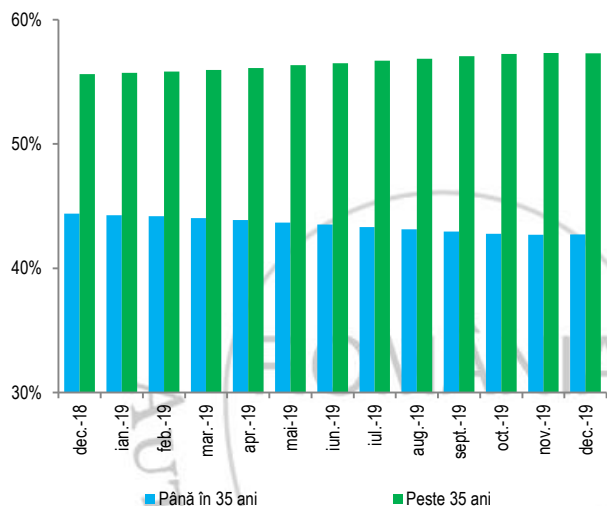
Grafic 1.2 Pilon III Cotă de piață în funcție de participanți și active nete la 31 decembrie 2019

Structura participanților pe categorii de vârstă și gen

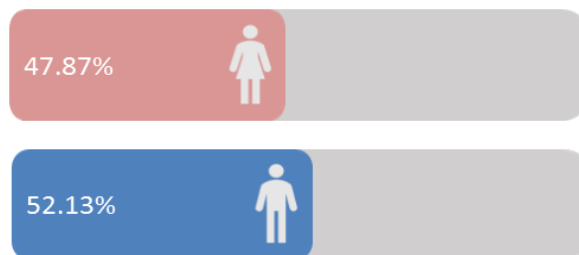
În ceea ce privește distribuția pe vârstă, la 31 decembrie 2019, ponderea participanților cu vârsta de până la 35 de ani a fost de **42,71%**, în timp ce ponderea participanților cu vârsta de peste 35 de ani a fost de **57,29%**. (Grafic 1.3).

Grafic 1.3 Pilon II Evoluție structură pe grupe de vârstă dec. 2018 – dec. 2019

În condițiile maturizării sistemului, raportul în funcție de vârstă s-a modificat în perioada decembrie 2018 – decembrie 2019 în favoarea participanților cu vârsta de peste 35 de ani. Astfel, comparativ cu decembrie 2018, s-a înregistrat o scădere de 1,68 puncte procentuale a celor cu vârsta de până în 35 ani, când raportul a fost 44,39% la 55,61%.

Grafic 1.5 Pilon II Distribuția participanților pe gen în decembrie 2019

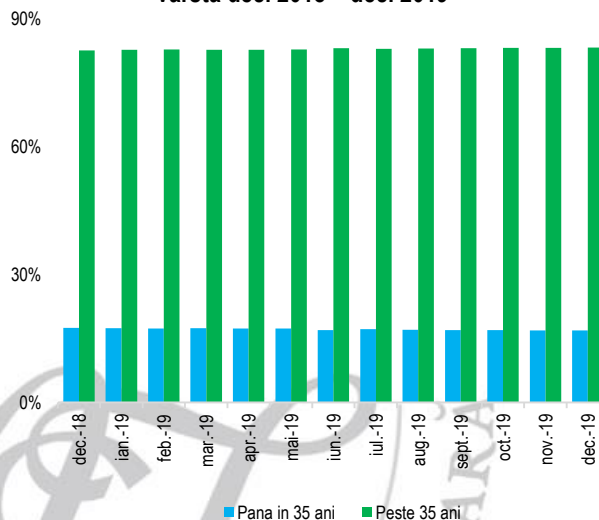

Distribuția participanților pe gen a fost la sfârșitul lunii decembrie 2019: **52,13%** - bărbați și **47,87%** - femei (Grafic 1.5).

Structura participanților pe categorii de vârstă și gen

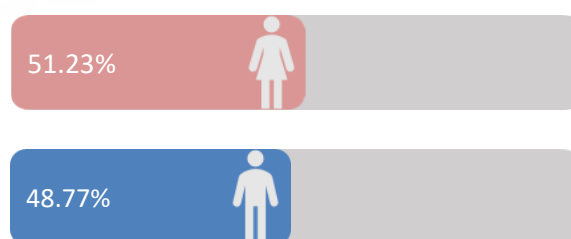
În ceea ce privește distribuția pe vârstă, la 31 decembrie 2019, ponderea participanților cu vârsta de până la 35 de ani a fost de **16,84%**, în timp ce ponderea participanților cu vârsta de peste 35 de ani a fost de **83,16%**. (Grafic 1.4).

Grafic 1.4 Pilon III Evoluție structură pe grupe de vârstă dec. 2018 – dec. 2019

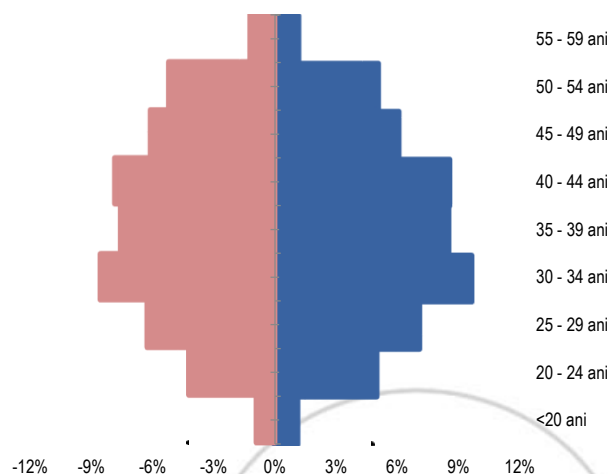
În condițiile maturizării sistemului, raportul în funcție de vârstă s-a modificat ușor în perioada decembrie 2018 – decembrie 2019 în favoarea participanților cu vârsta de peste 35 ani, respectiv o creștere de 0,63 puncte procentuale față de decembrie 2018, când raportul a fost de 17,47% la 82,53%.

Grafic 1.6 Pilon III Distribuția participanților pe gen în decembrie 2019

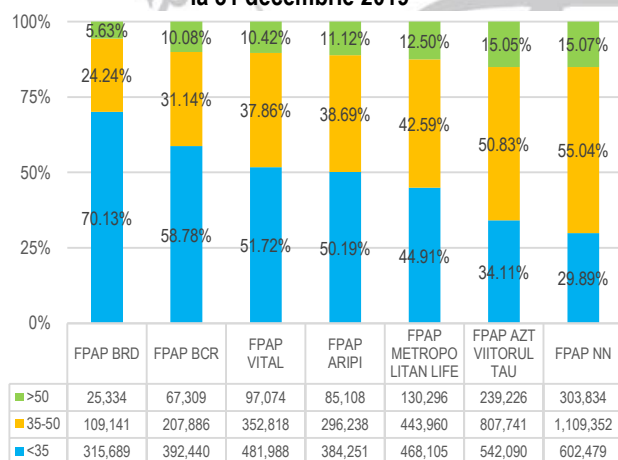
Distribuția participanților pe gen a fost la sfârșitul lunii decembrie 2019: **48,77%** - bărbați și **51,23%** - femei (Grafic 1.6).

Grafic 1.7 Pilon II Participanți - piramida participanților pe gen și grupe de vârstă (%) la 31 decembrie 2019

În ceea ce privește structura pe grupe de vârstă a participanților fondurilor de pensii administrate privat, se constată că FPAP BRD înregistra la 31 decembrie 2019 cea mai mare pondere a participanților cu vârsta de până în 35 ani, respectiv 70,13% din totalul participanților fondului (450.164 persoane), semnificativ peste media pe total sistem de 42,71%.

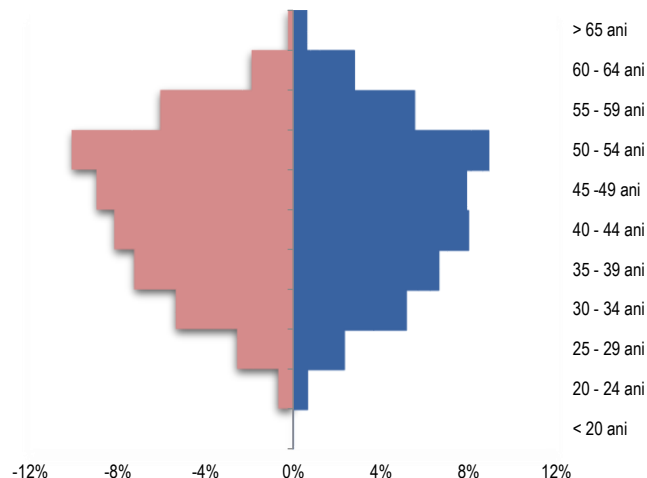
Grafic 1.9 Pilon II Structura participanților pe grupe de vârstă la 31 decembrie 2019

Un alt fond care a înregistrat o valoare semnificativă a ponderii persoanelor cu vârsta de până în 35 ani a fost FPAP BCR cu 58,78% din total fond (667.635 persoane), situându-se de asemenea peste media pe total sistem (42,71%).

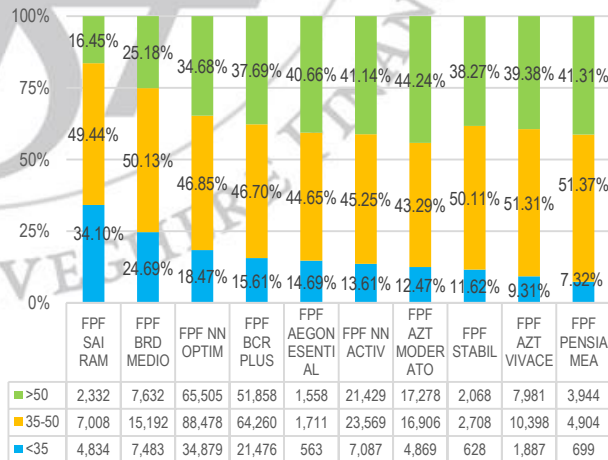
Cele mai mici valori ale numărului de participanți cu vârsta de până în 35 ani au înregistrat FPAP NN cu 29,89% din total fond (2.015.665 persoane) și FPAP AZT Viitorul Tău cu 34,11% din total fond (1.589.057 persoane). Trebuie însă menționat, că pe măsură ce sistemul s-a maturizat, la cele două fonduri, se remarcă creșterea constantă a ponderilor participanților cu vârsta cuprinsă între 35 și 50 ani.

Grafic 1.8 Pilon III Participanți - piramida participanților pe gen și grupe de vârstă (%) la 31 decembrie 2019

În ceea ce privește structura pe grupe de vârstă a participanților fondurilor de pensii facultative, se constată că FPF Raiffeisen Acumulare înregistra la 31 decembrie 2019 cea mai mare pondere a participanților cu vârsta de până în 35 ani, respectiv 34,10% din totalul participanților fondului (14.174 persoane), semnificativ peste media pe total sistem de 16,84%.

Grafic 1.10 Pilon III Structura participanților pe grupe de vârstă la 31 decembrie 2019

Un alt fond care a înregistrat o valoare semnificativă a ponderii persoanelor cu vârsta de până în 35 ani a fost FPF BRD Medio cu 24,69% din total fond (30.307 persoane), situându-se de asemenea peste media pe total sistem (16,84%).

La polul opus s-a situat FPF Pensia Mea cu cea mai mică pondere a participanților cu vârsta de până în 35 ani, respectiv 7,32% din participanți (9.547 persoane), cu mențiunea că fondul reprezenta doar 1,91% din total participanți la Pilonul III.

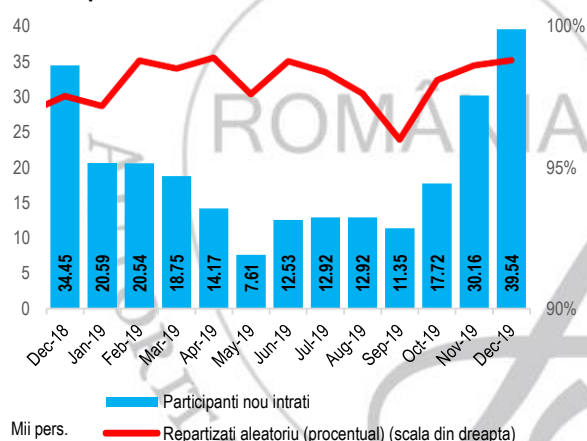
Participanți noi

218.780 persoane au intrat în sistem în anul 2019, în creștere cu 2,29% comparativ cu anul 2018 (213.873 persoane).

214.935 persoane, reprezentând **98,24%** din total nou intrați în sistem, au fost repartizate aleatoriu în anul 2019, în creștere cu 3,18% comparativ cu anul 2018 (208.304 persoane).

Cu excepția FPAP BRD, cu 94,63% și FPAP BCR, cu 97,65%, celelalte fonduri de pensii au înregistrat în decembrie 2019, valori de peste 99% și chiar de 100% repartizare aleatorie. Comparativ cu decembrie 2018, **numărul persoanelor repartizate aleatoriu a crescut cu 16,26%**

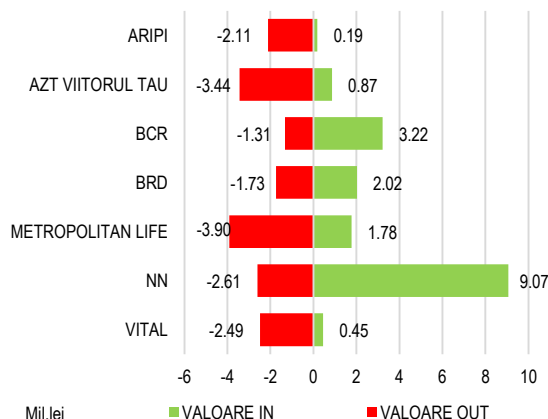
Grafic 1.11 Pilon II Număr participanți nou intrați și gradul de repartizare aleatorie dec. 2018 – dec. 2019

Participanți transferați

1.041 participanți s-au transferat între fondurile de pensii administrate privat în intervalul ianuarie 2019 – decembrie 2019, iar activele transferate au însumat **17,60 milioane lei** (Graficele 1.13 și 1.15).

Grafic 1.13 Pilon II Valoare activ net transferat ian. 2019 – dec. 2019 (mil.lei)

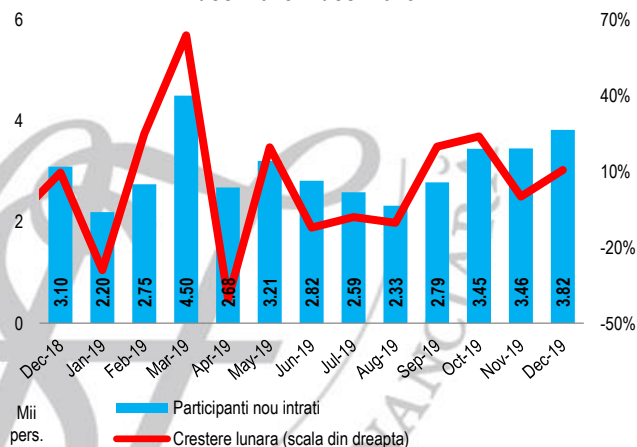
Participanți noi

36.590 persoane au intrat în sistem în anul 2019, în creștere cu 8,27% comparativ cu anul 2018 (33.794 persoane).

În continuare, FPF NN Optim deține cele mai mari ponderi ale participanților noi din total participanți nou intrați în sistem.

Astfel, în perioada ianuarie – decembrie 2019, fondul a înregistrat o medie de 50,79%, iar ponderile au fluctuat în această perioadă de la un minim de 44,10% din total în noiembrie și decembrie 2019 (1.524 persoane și 1.686 persoane), la un maxim de 67,56 % din total în martie 2019 (3.041 persoane).

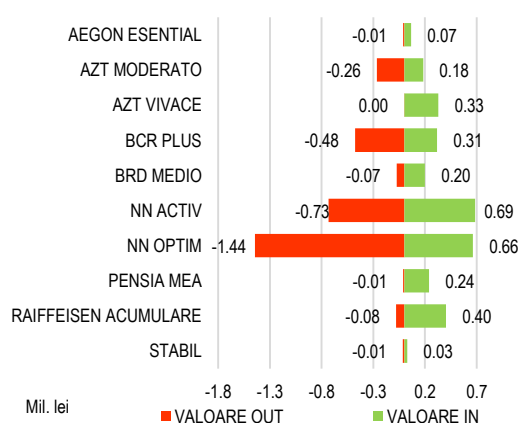
Grafic 1.12 Pilon III Număr participanți nou intrați în sistem dec. 2018 – dec. 2019

Participanți transferați

469 participanți s-au transferat între fondurile de pensii facultative în intervalul ianuarie 2019 – decembrie 2019, iar activele transferate au însumat **3,11 milioane lei** (Graficele 1.14 și 1.16).

Grafic 1.14 Pilon III Valoare activ net transferat ian. 2019 – dec. 2019 (mil. lei)

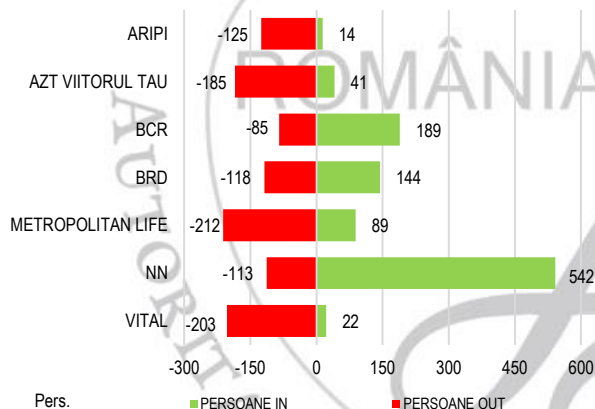

Fondul de pensii la care s-au transferat cei mai mulți participanți (542 persoane), cu cea mai mare valoare a activului transferat (9,07 milioane lei) a fost FPAP NN. FPAP Metropolitan Life a fost fondul de la care s-au transferat cei mai mulți participanți (212 persoane) în intervalul ianuarie 2019 – decembrie 2019, cu o valoare a activelor transferate de 3,90 milioane lei.

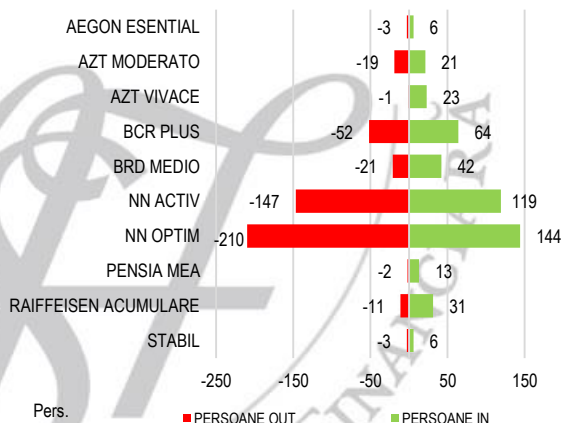
Cei mai mulți participanți (144) s-au transferat de la alte fonduri de pensii facultative la FPF NN Optim, iar cea mai mare valoare a activului transferat de la alte fonduri de pensii (0,69 milioane lei) au fost către FPF NN Activ (cu un număr de 119 participanți transferați). FPF NN Optim a înregistrat cei mai mulți participanți care s-au transferat către alte fonduri de pensii (210 persoane), cu o valoare a activului transferat de 1,44 milioane lei.

Trebuie precizat faptul că, în această perioadă, 4 persoane s-au transferat din Uniunea Europeană la FPF BCR Plus, FPF NN Optim, respectiv FPF NN Activ, iar valorile activelor transferate au însumat 3,66 milioane lei și a existat un singur transfer de la un fond de pensii private (FPF NN Optim) în Uniunea Europeană, cu o valoare a activului transferat de 0,23 milioane lei.

**Grafic 1.15 Pilon II Participanți transferați
ian. 2019 – dec. 2019 (pers.)**

**Grafic 1.16 Pilon III Participanți transferați
ian. 2019 – dec. 2019 (pers.)**

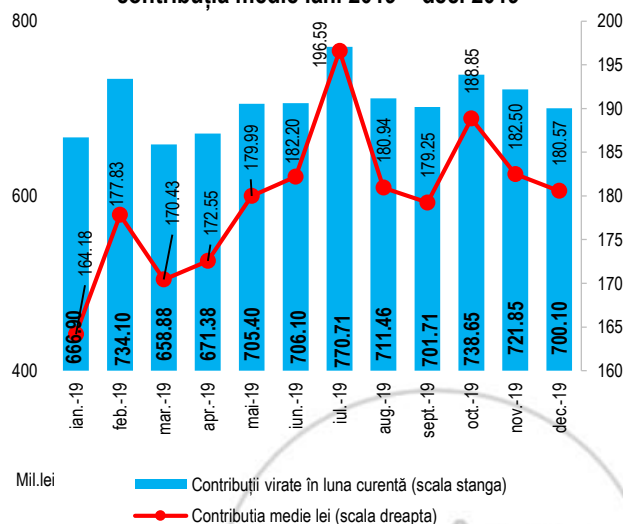
2.1. Contribuții virate la fondurile de pensii administrate privat

În luna decembrie 2019 au fost virate către fondurile de pensii administrate privat **700,10** milioane de lei (**146,49** milioane de euro) (Grafic 2.1.), înregistrând o creștere de **6,71%** comparativ cu decembrie 2018.

2.2. Contribuțiile virate la fondurile de pensii facultative

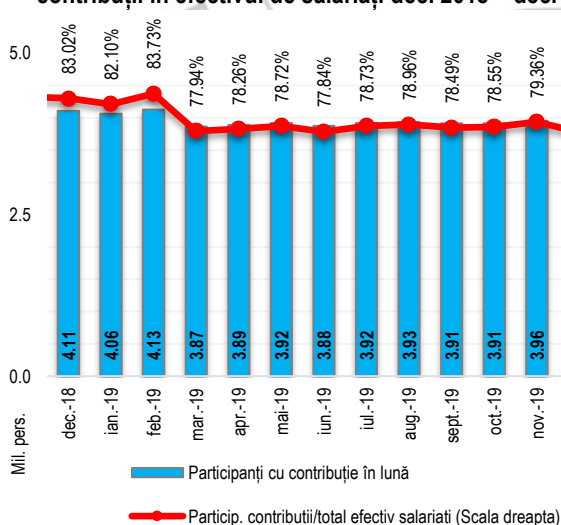
În luna decembrie 2019 au fost virate către fondurile de pensii facultative **33,88** milioane de lei (**7,09** milioane de euro) (Grafic 2.2.), înregistrând o creștere de **19,02%** comparativ cu decembrie 2018.

Grafic 2.1 Pilon II Contribuții brute virate și contribuția medie ian. 2019 – dec. 2019

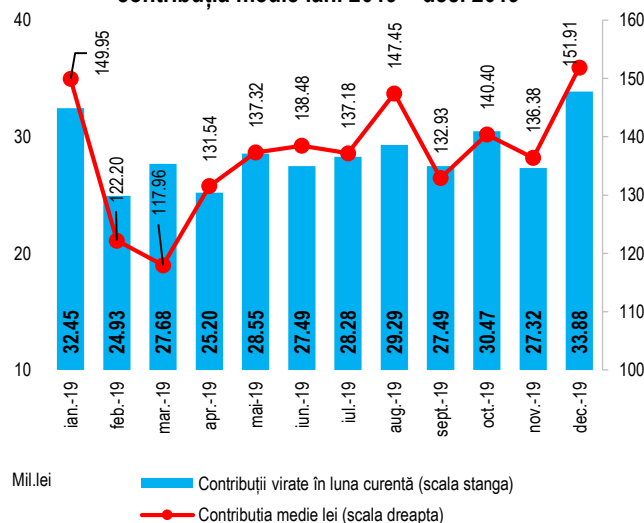
În anul 2019 viramentele către fondurile de pensii administrate privat au însumat **8,49 miliarde de lei** (1,78 miliarde de euro). Comparativ cu anul 2018, valoarea contribuțiilor virate în 2019 a crescut cu 9,97%.

Grafic 2.3 Pilon II Gradul de cuprindere al participanților cu contribuții în efectivul de salariați dec. 2018 – dec. 2019

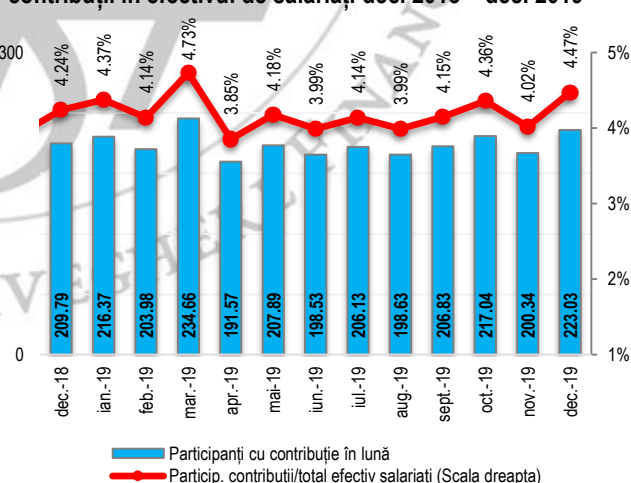
În decembrie 2019 gradul de cuprindere al participanților cu contribuții în lună (3,88 mil. persoane) reprezenta **77,71%** din totalul efectivului de salariați (4,99 mil. persoane²). (Grafic 2.3.).

Grafic 2.2 Pilon III Contribuții brute virate și contribuția medie ian. 2019 – dec. 2019

În anul 2019 viramentele către fondurile de pensii facultative au însumat **343,03 milioane de lei** (71,77 milioane de euro). Comparativ cu anul 2018, valoarea contribuțiilor virate în 2019 a crescut cu 15,25%.

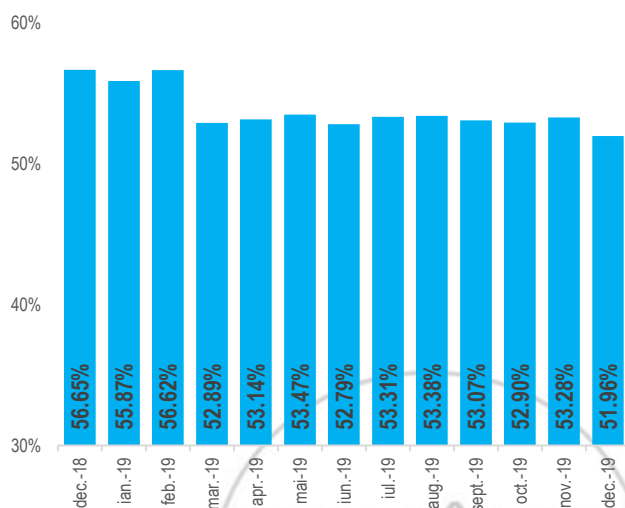
Grafic 2.4 Pilon III Gradul de cuprindere al participanților cu contribuții în efectivul de salariați dec. 2018 – dec. 2019

În decembrie 2019 gradul de cuprindere al participanților cu contribuții în lună (223 mii persoane) reprezenta **4,47%** din totalul efectivului de salariați (4,99 mil. persoane). (Grafic 2.4.).

² Potrivit datelor publicate de INS

**Grafic 2.5 Pilon II Evoluție grad de colectare
dec. 2018 – dec. 2019**

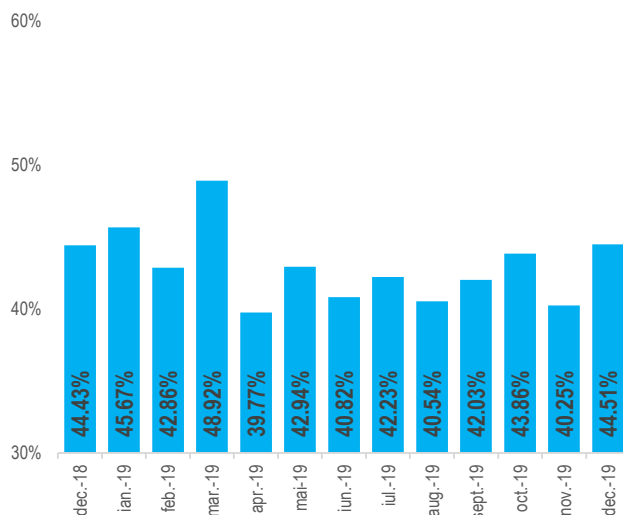
În luna decembrie 2019 participanții cu contribuții în lună au reprezentat **51,96%** din totalul participanților din Pilonul II. Ponderea participanților cu contribuții a înregistrat o scădere în perioada decembrie 2018 – decembrie 2019, cu o medie de 53,79%. (56,65%, valoarea maximă în decembrie 2018 și 51,96% valoarea minimă în decembrie 2019).

Această scădere se datorează faptului că începând cu ianuarie 2019, au intrat în vigoare prevederile art. 81, pct. 2. din OUG 114/2018, conform cărora persoanele care realizează venituri din salarii și asimilate salariilor în baza contractelor individuale de muncă încheiate cu angajatori care desfășoară activități în sectorul construcții, nu mai contribuie la sistemul de pensii private, începând cu contribuțiile aferente lunii bugetare ianuarie 2019, încasate în martie 2019.

Tabel 2.1 Pilon II Grad de colectare

Fond de pensii administrat privat	dec.-18	dec.-19	dec.-19/ dec.-18
FPAP Aripa	55,28%	50,54%	↓
FPAP AZT Viitorul Tău	57,80%	52,94%	↓
FPAP BCR	52,79%	48,34%	↓
FPAP BRD	51,78%	47,43%	↓
FPAP Metropolitan Life	55,80%	51,18%	↓
FPAP NN	60,87%	56,14%	↓
FPAP Vital	52,37%	48,03%	↓

**Grafic 2.6 Pilon III Evoluție grad de colectare
dec. 2018 – dec. 2019**

În luna decembrie 2019 participanții cu contribuții în lună au reprezentat **44,51%** din totalul participanților din Pilonul III. Ponderea participanților cu contribuții a înregistrat un trend ușor fluctuant în perioada decembrie 2018 – decembrie 2019, cu o medie de 42,99%. (48,92%, valoarea maximă în martie 2019 și 39,77% valoarea minimă în aprilie 2019).

Tabel 2.2 Pilon III Grad de colectare

Fond de pensii facultative	dec.-18	dec.-19	dec.-19/ dec.-18
FPF Aegon Esențial	15,46%	15,79%	↑
FPF AZT Moderato	42,01%	41,60%	↓
FPF AZT Vivace	22,87%	22,43%	↓
FPF BCR Plus	38,47%	37,34%	↓
FPF BRD Medio	50,40%	50,77%	↑
FPF NN Activ	48,29%	48,31%	↑
FPF NN Optim	52,41%	52,66%	↑
FPF Pensia Mea	21,71%	20,24%	↓
FPF Raiffeisen Acumulare	49,34%	47,47%	↓
FPF Stabil	23,34%	29,45%	↑

Contribuția medie/participant

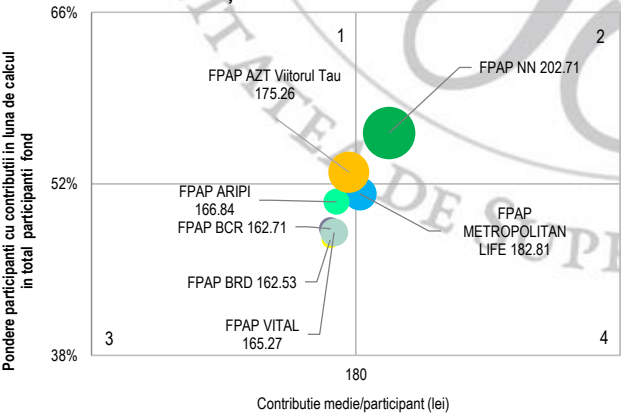
La nivel de sistem, contribuția medie a participanților cu contribuții virate la 31 decembrie 2019 a fost de **180,57 lei**, înregistrând o creștere de **13,03%** comparativ cu decembrie 2018. În iulie 2019, s-a înregistrat cea mai mare contribuție medie a intervalului decembrie 2018 – decembrie 2019 (196,59 lei).

Tabel 2.3 Pilon II Contribuție medie

Contribuție medie	dec.-18	dec.-19	dec. / dec.
FPAP Aripa	147,29	166,84	↑
FPAP AZT Viitorul Tău	154,60	175,26	↑
FPAP BCR	143,06	162,71	↑
FPAP BRD	144,16	162,53	↑
FPAP Metropolitan Life	161,63	182,81	↑
FPAP NN	179,62	202,71	↑
FPAP Vital	146,23	165,27	↑

Cea mai mică valoare din intervalul decembrie 2018 – decembrie 2019 s-a înregistrat în decembrie 2018 (159,75 lei).

Grafic 2.7 Pilon II Contribuții medii (lei) și ponderi participanți cu contribuții virate la 31 decembrie 2019

FPAP NN înregistra la 31 decembrie 2019 ponderea cea mai mare din total participanți la fond pentru care s-au virat contribuții în luna de calcul (56,14%) comparativ cu media lunară pe total fonduri (51,96%), dar și ponderea cea mai mare din total sume virate în această lună (32,76%). Fondul se situează pe primul loc în ceea ce privește valoarea contribuției medii/participant de 202,71 lei, caracterizat de valori mari ale gradului de colectare și ale contribuției medii/participant. Această poziționare este determinată de calitatea portofoliului: un număr mai mare de participanți (2,00 milioane persoane), cu venituri salariale mai mari, care determină, în consecință și valori mari ale contribuțiilor virate și astfel un volum mai mare al activelor nete (21,83 miliarde lei).

Contribuția medie/participant

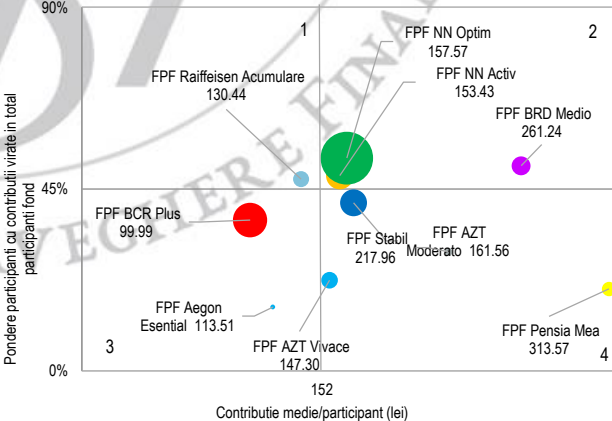
La nivel de sistem, contribuția medie a participanților cu contribuții virate la 31 decembrie 2019 a fost de **151,91 lei**, înregistrând o creștere de **11,96%** comparativ cu decembrie 2018, aceasta fiind și cea mai mare contribuție medie a intervalului decembrie 2018 – decembrie 2019.

Tabel 2.4 Pilon III Contribuție medie

Contribuție medie	dec.- 18	dec.-19	dec./ dec.
FPF Aegon Esențial	105,46	113,51	↑
FPF AZT Moderato	146,75	161,56	↑
FPF AZT Vivace	137,10	147,30	↑
FPF BCR Plus	100,02	99,99	↓
FPF BRD Medio	109,08	261,24	↑
FPF NN Activ	146,86	153,43	↑
FPF NN Optim	153,30	157,57	↑
FPF Pensia Mea	275,47	313,57	↑
FPF Raiffeisen Acumulare	115,85	130,44	↑
FPF Stabil	144,10	217,96	↑

Cea mai mică valoare din intervalul decembrie 2018 – decembrie 2019 s-a înregistrat în martie 2019 (117,96 lei).

Grafic 2.8 Pilon III Contribuții medii (lei) și ponderi participanți cu contribuții virate la 31 decembrie 2019

Pe primul loc în cadranul 2, cu o contribuție medie de 261,24 lei/participant se situează FPF BRD Medio, cu un grad de colectare de 50,77%, situându-se peste media lunară pe total fonduri (44,51%), cât și peste contribuția medie a pilonului de 151,91 lei. Din analiza contribuției medii în cazul FPF BRD Medio, s-a observat că BRD GSG S.A. și filialele din grup, care contribuie ca angajatori la Pilonul III, în decembrie efectuează plăți de regularizare a contribuțiilor, de aici și valoarea mai mare în această lună.

Tot în cadranul 2 se situează și FPF NN Optim și FPF NN Activ cu 157,57 lei/participant respectiv, 153,43 lei/participant acestea având un grad de colectare peste media Pilonului III.

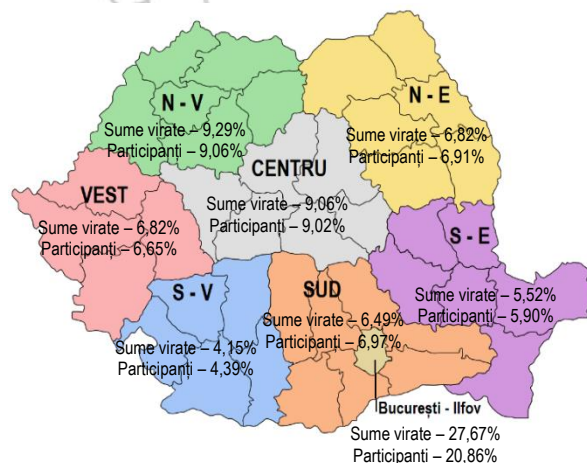
Totodată, FPF Raiffeisen Acumulare înregistra la 31 decembrie 2019 o pondere mare din total participanți la fond pentru care s-au virat contribuții în luna de calcul (47,47%) comparativ cu media lunară pe total fonduri (44,51%).

Se remarcă faptul că FPF Pensia Mea este fondul cu cea mai mare contribuție medie, de 313,57 lei/participant, dar o pondere mică a participanților cu contribuții virate din total participanți la fond (grad de colectare) de 20,24%.

Participanți și contribuții – structură pe regiuni de dezvoltare

În funcție de regiunile de dezvoltare ale României, cei mai mulți participanți pentru care au fost virate contribuții la fondurile de pensii administrate privat în luna decembrie 2019 lucrau în București: **19,05%**, cu 25,60% din total contribuții virate. Cele mai bine reprezentate regiuni de dezvoltare au fost: București - Ilfov cu **20,86%**, NORD-VEST cu **9,06%** și CENTRU cu **9,02%**, cele trei regiuni reprezentând 38,94% dintre participanții pentru care s-au virat contribuții și 46,02% din contribuțiile virate (Grafic 2.9.).

Grafic 2.9 Pilon II Participanți și sume virate în luna curentă – distribuție pe regiuni de dezvoltare la 31 decembrie 2019

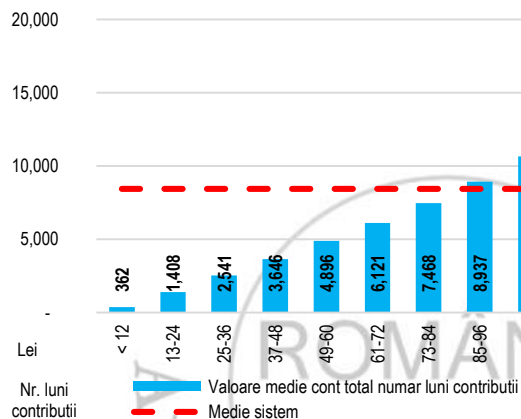

Valoarea contului participanților

La 31 decembrie 2019 valoarea medie a unui cont în sistemul pensiilor administrate privat era de **8.432 lei***, respectiv o creștere de 26,41% comparativ cu decembrie 2018.

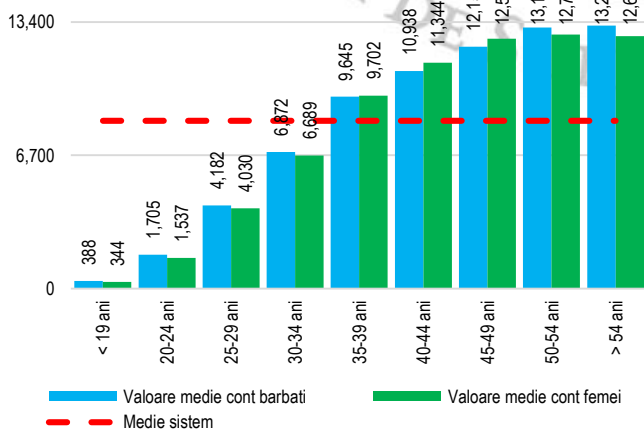
* Valoarea medie a contului este calculată pentru participanții care au acumulat în conturi cel puțin 1 leu.

Grafic 2.10 Pilon II Valoare medie cont în funcție de numărul lunilor de contribuții și media pe sistem

Valoarea contului participanților este determinată de numărul de luni de contribuții virate în sistem, de grupele de vârstă în care se încadrează participanții, dar și de genul participanților, respectiv salariile bărbaților comparativ cu salariile femeilor.

Grafic 2.11 Pilon II Valoare medie cont în funcție de gen și grupe de vârstă la 31 decembrie 2019

Cele mai mari valori medii ale conturilor în cazul bărbaților, se înregistrează în cazul grupei de vârstă peste 54 de ani (13.210 lei), iar în cazul femeilor, cele mai mari valori medii ale conturilor se regăseau în grupa de vârstă 50-54 de ani (12.774 lei).

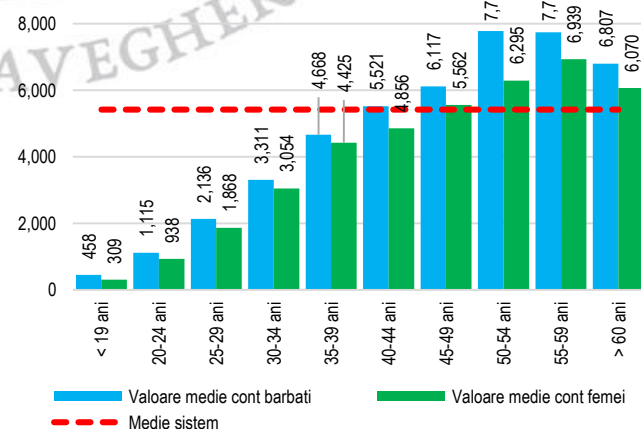
Valoarea contului participanților

La 31 decembrie 2019 valoarea medie a unui cont al participanților la sistemul pensiilor facultative era de **5.421 lei***, respectiv o creștere de 18,70% comparativ cu decembrie 2018.

* Valoarea medie a contului este calculată pentru participanții unici (în cazul în care sunt participanți la mai multe fonduri, activele se cumulează) care au acumulat în conturi cel puțin 1 leu.

Valoarea contului participanților este determinată de grupele de vârstă în care se încadrează participanții, perioada de contribuție, respectiv vechimea în sistem a participanților, dar și de genul acestora, respectiv veniturile salariale ale bărbaților comparativ cu cele ale femeilor.

Grafic 2.12 Pilon III Valoare medie cont în funcție de gen și grupe de vârstă la 31 decembrie 2019

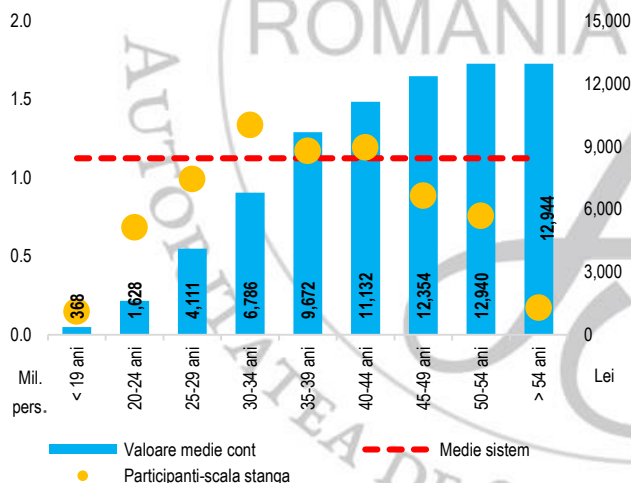

Cele mai mari valori medii ale conturilor în cazul bărbaților, se înregistrează în cazul grupei de vârstă peste 50-54 de ani (7.785 lei), iar în cazul femeilor, cele mai mari valori medii ale conturilor se regăseau în grupa de vârstă 55-59 de ani (6.939 lei).

În cazul vârstei participanților, se constată că cea mai mare valoare medie a conturilor s-a înregistrat la grupa de vârstă peste 54 de ani, cu **12.944 lei** (0,17 milioane persoane), dar și la grupele între 45-49 ani, cu **12.354 lei** (0,89 milioane persoane) și la grupa 50-54 ani, cu **12.940 lei** (0,76 milioane persoane). Aceste valori mai mari sunt determinate, pe de o parte, de maturizarea sistemului (participanții au aderat la fondurile de pensii administrate privat încă de la începutul funcționării Pilonului II) și, pe de altă parte, prin faptul că participanții au venituri mai mari (din punct de vedere al carierei se situează în partea superioară, cu vechime și venituri salariale mai mari, comparativ cu participanții din grupele de vârstă de până în 45 ani) și contribuie cu sume mai mari la fondurile de pensii.

Cei mai mulți participanți, 1,34 milioane persoane (18,20% din total participanți), se situau în grupa de vârstă 30 – 34 ani, valoarea activelor deținute de aceștia însumând 9,08 miliarde lei (14,65% din total active).

Grafic 2.13 Pilon II Valoare medie cont și participanți în funcție de grupele de vârstă la 31 decembrie 2019

Totodată, se constată că cele mai mari valori medii ale conturilor la nivel de sistem, s-au înregistrat la participanții cu peste 10 ani vechime (peste 120 de luni de contribuții) situați în grupa de vârstă cuprinsă între 35 – 39 ani, cu **22.352 lei** pentru bărbați și **21.534 lei** pentru femei.

La 31 decembrie 2019, un număr de **734.866 de participanți** (primii 10% din total participanți în funcție de valoare contului) aveau peste **20.566 lei** în cont. Valoarea cumulată a activelor deținute a fost de 26,33 miliarde lei (42,50% din activele Pilonului II), rezultând o valoare medie a contului de **35.836 lei**. De asemenea, **1.837.164 de participanți** (primii 25% din total participanți în funcție de valoarea contului) aveau peste **10.527 lei** în cont.

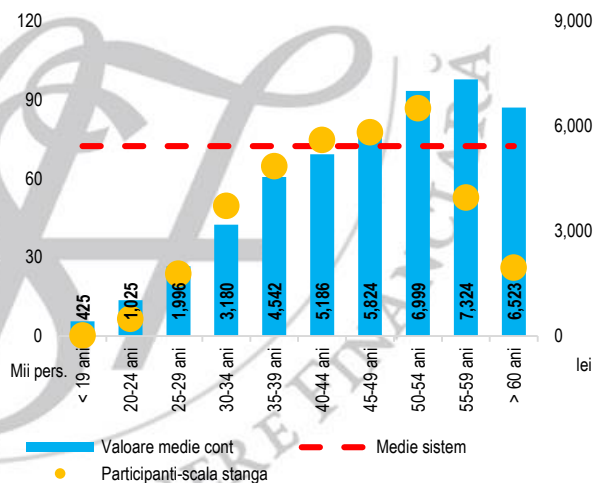
Valoarea cumulată a activelor deținute a fost de 42,38 miliarde lei (68,39% din activele Pilonului II), valoarea medie a contului fiind de 23.067 lei.

Trebuie menționat și faptul că, la sfârșitul lunii decembrie 2019, **5,41 milioane de participanți*** (73,54% din total) dețineau în cont sub

În cazul vârstei participanților, se constată că cea mai mare valoare medie a conturilor s-a înregistrat la grupa de vârstă cuprinsă între 55-59 de ani cu **7.324 lei** (52.764 persoane), dar și la grupa de vârstă 50-54 de ani cu **6.999 lei** (86.679 persoane). Aceste valori se datorează faptului că participanții au aderat la fondurile de pensii facultative încă de la începutul funcționării sistemului și pentru că aceștia au venituri mai mari (se situează în partea superioară a carierei, cu vechime și venituri salariale mai mari, comparativ cu participanții din grupele de vârstă de până în 55 ani) și pot contribui cu sume mai mari.

Cei mai mulți participanți, 86.679 persoane (18,74% din total participanți), se situau în grupa de vârstă 50 – 54 ani, valoarea activelor deținute de aceștia însumând 606,65 milioane lei (24,19% din total active).

Grafic 2.14 Pilon III Valoare medie cont și participanți în funcție de grupele de vârstă la 31 decembrie 2019

La 31 decembrie 2019, un număr de **46.252 participanți** (primii 10% din total participanți în funcție de valoarea contului) aveau peste 12.214 lei în cont la 31 decembrie 2019. Valoarea cumulată a activelor deținute era de 1,15 miliarde lei (45,78% din activele Pilonului III), iar valoarea medie a contului era de **24.818 lei**. De asemenea, **115.631 participanți** (primii 25% din total participanți în funcție de valoarea contului) aveau peste 6.716 lei în cont.

Valoarea cumulată a activelor deținute era de 1,80 miliarde lei (71,72% din activele Pilonului III), rezultând o valoare medie a contului de 15.553 lei.

Trebuie menționat și faptul că, la sfârșitul lunii decembrie 2019, **389.187 participanți*** (84,14% din total) dețineau în cont sub

10.000 lei și 1,95 milioane de participanți (26,46% din total) dețineau în cont **peste 10.000 lei**, iar dintre aceștia **0,52 milioane de participanți** (7,02% din total), dețineau în conturi **peste 25.000 lei**.

* Participanți cu conturi diferite de zero.

10.000 lei și 73.337 de participanți (15,86%) dețineau **peste 10.000 lei**, iar dintre aceștia **9.200 de participanți** (1,99% din total), dețineau în conturi **peste 25.000 lei**.

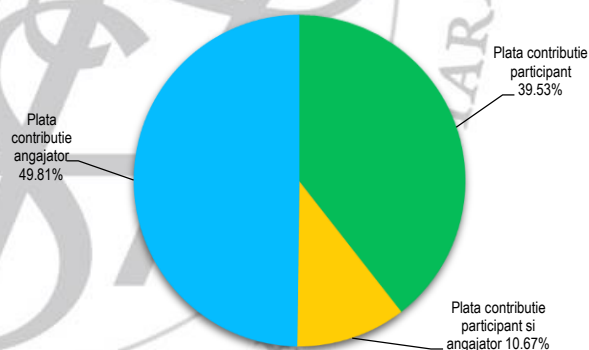
* Participanți unici (în cazul în care sunt participanți la mai multe fonduri, activele se cumulează) cu conturi diferite de zero.

Participarea la plata contribuțiilor

Pentru **60,47%** din participanții pentru care s-au virat contribuții în luna decembrie 2019, sumele au fost plătite de angajatori sau de către angajatori împreună cu angajații lor (49,18% și, respectiv, 10,67%), în timp ce **39,53%** din participanți au plătit singuri contribuțiile (Grafic 2.15.).

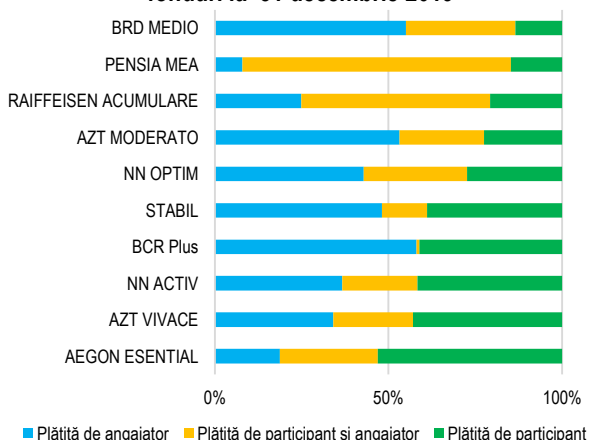
În ceea ce privește structura plății contribuțiilor în luna decembrie 2019 pentru fiecare fond de pensii, se constată că FPF BRD MEDIO, cu 86,57%, deținea ponderea cea mai mare a participanților pentru care contribuțiile au fost plătite de angajator sau de către angajator împreună cu angajații lor (55,05%, angajator și, respectiv, 31,52%, angajator și angajați).

Grafic 2.15 Pilon III Participarea la plata contribuțiilor – total la 31 decembrie 2019 (% participanți)

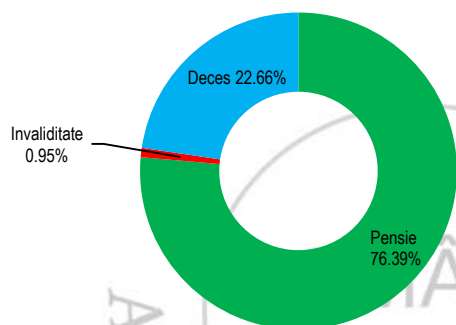
Cea mai mică pondere a participanților pentru care contribuțiile au fost plătite de angajator sau de către angajator și angajații lor, 46,98%, a fost înregistrată de FPF Aegon Esențial (18,80%, angajator și, respectiv, 28,18% angajator și angajați).

Grafic 2.16 Pilon III Participarea la plata contribuțiilor pe fonduri la 31 decembrie 2019

3.1. Fondurile de pensii administrate privat – Plata activului net în caz de pensionare, invaliditate și deces

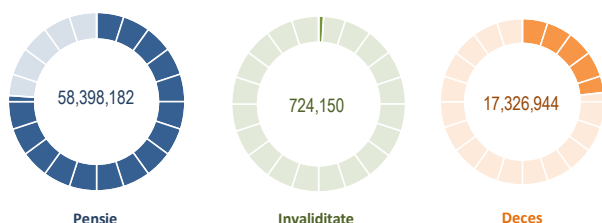
Grafic 3.1 Pilon II Structură plăți de activ personal net ian. 2019 – dec. 2019

În intervalul ianuarie 2019 – decembrie 2019 au fost efectuate plăți ale activului personal net către participanți însumând **76,45 milioane lei** pentru **7.600 participanți și beneficiari** (Grafic 3.1. și Grafic 3.3.), din care 58,40 milioane lei ca urmare a deschiderii dreptului la pensie, reprezentând 76,39% din total plăți efectuate (4.243 participanți), 17,33 milioane lei ca urmare a decesului participantului, 22,66% din total (3.214 plăți către beneficiari) și 724.150 lei ca urmare a invalidității, 0,95% din total (143 participanți).

Ca urmare a plăților efectuate în perioada ianuarie 2019 – decembrie 2019, s-au efectuat plăți către Bugetul de stat în valoare de 5,34 milioane lei.

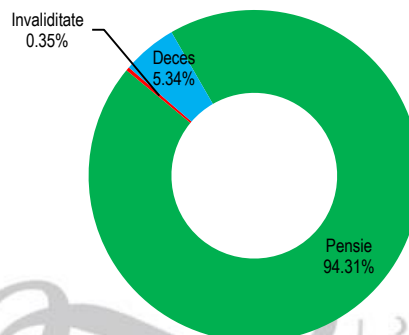
Grafic 3.3 Pilon II Valoare activ personal net plătit ian. 2019 – dec. 2019 (lei)

În funcție de locul unde își desfășoară angajatorul activitatea, distribuția participanților în decembrie 2019 a fost similară cu lunile precedente, **81% în mediul urban și 19% în mediul rural**.

3.2. Fondurile de pensii facultative – Plata activului net în caz de pensionare, invaliditate și deces

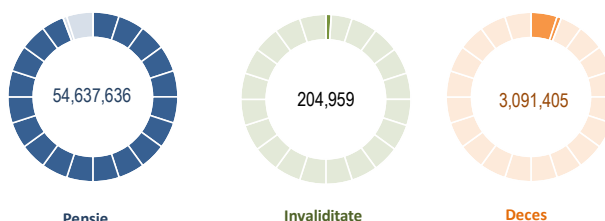
Grafic 3.2 Pilon III Structură plăți de activ personal net ian. 2019 – dec. 2019

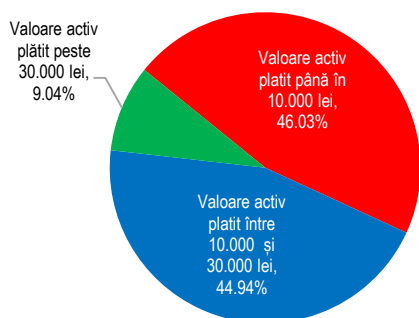
În intervalul ianuarie 2019 – decembrie 2019, au fost efectuate plăți ale activului personal net către participanți însumând **57,93 milioane lei** pentru **7.685 participanți și beneficiari** (Grafic 3.2. și Grafic 3.4.), din care 54,64 milioane lei ca urmare a deschiderii dreptului la pensie, reprezentând 94,31% din total plăți efectuate (6.776 participanți), 3,09 milioane lei ca urmare a decesului participantului, 5,34% din total (876 plăți către beneficiari) și 204.959 lei ca urmare a invalidității, 0,35% din total (33 participanți).

Ca urmare a plăților efectuate în perioada ianuarie 2019 – decembrie 2019, s-au efectuat plăți către Bugetul de stat în valoare de 3,05 milioane lei.

Grafic 3.4 Pilon III Valoare activ personal net plătit ian. 2019 – dec. 2019 (lei)

Grafic 3.5 Pilon II – Ponderea valorii activelor plătite ca urmare a deschiderii dreptului de pensie ian. 2019 – dec. 2019

Din totalul plăților efectuate ca urmare a deschiderii dreptului la pensie pentru limită de vârstă în intervalul ianuarie 2019 – decembrie 2019, valoarea activului pentru 46,03% din total participanți cu plăți a fost sub 10.000 lei, pentru 44,94% valoarea activului s-a situat între 10.000 și 30.000 lei, iar pentru 9,04% valoarea a depășit 30.000 lei (Grafic 3.5.).

Ponderile cele mai mari în totalul activelor plătite au fost înregistrate de FPAP NN, cu 36,81% și FPAP AZT Viitorul Tău, cu 21,94%, în condițiile în care cele două fonduri dețineau la 31 decembrie 2019 cele mai mari ponderi ale persoanelor cu vârsta de peste 50 de ani din total participanți din sistem încadrați în această categorie, 32,04% și, respectiv, 25,23%.

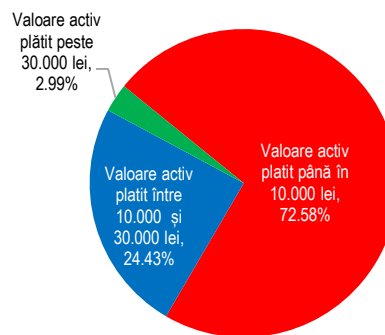
La polul opus, s-a situat FPAP BRD, cu numai 3,16% din total plăți efectuate, fondul înregistrând 2,67% participanți cu vârsta de peste 50 de ani din total participanți din sistem încadrați în această categorie.

Cea mai mare valoare plătită sub formă de plată unică a fost în noiembrie 2019 pentru un participant la FPAP NN de 156.651 lei.

Din cele 7.600 de cereri pentru plata activului personal net primite în perioada ianuarie 2019 – decembrie 2019 (76,55 milioane lei active nete) 835 au fost solicitări de plăți eşalonate ale activului personal net, reprezentând 10,99% din cererile primite în această perioadă. Activele persoanelor care au solicitat plata eşalonată au însumat 10,83 milioane lei, reprezentând 14,17% din activele solicitanților din perioada ianuarie 2019 – decembrie 2019.

Cea mai mare valoare a activului solicitat sub formă de plată eşalonată a fost în ianuarie 2019 pentru un participant la FPAP NN de 79.033 lei.

Grafic 3.6 Pilon III – Ponderea valorii activelor plătite ca urmare a deschiderii dreptului de pensie ian. 2019 – dec. 2019

Din total plăților efectuate ca urmare a deschiderii dreptului la pensie pentru limită de vârstă în intervalul ianuarie 2019 – decembrie 2019, valoarea activului pentru 72,58% din total participanți cu plăți a fost sub 10.000 lei, pentru 24,43% valoarea activului s-a situat între 10.000 și 30.000 lei, iar pentru 2,99% valoarea a depășit 30.000 lei (Grafic 3.6.).

Ponderea cea mai mare în total active plătite a fost înregistrată de FPF NN OPTIM cu 38,66% în condițiile în care fondul deținea la 31 decembrie 2019 ponderea cea mai mare a persoanelor cu vârsta de peste 50 de ani din total participanți în sistem încadrați în această categorie, și anume 36,07%.

La polul opus, s-a situat FPF Aegon Esențial, cu numai 0,30% din total plăți efectuate, fondul înregistrând 0,86% participanți cu vârsta de peste 50 de ani din total participanți în sistem încadrați în această categorie.

Cea mai mare valoare plătită sub formă de plată unică a fost în iulie 2019 pentru un participant la FPF NN Optim cu 314.174 lei.

Din cele 7.685 de cereri pentru plata activului personal net primite în perioada ianuarie 2019 – decembrie 2019 (57,93 milioane lei active nete), 1.769 au fost solicitări de plăți eşalonate ale activului personal net, reprezentând 23,02% din cererile primite în această perioadă. Activele nete ale persoanelor care au solicitat plata eşalonată au însumat 16,96 milioane lei, reprezentând 29,27% din activele nete ale solicitanților din perioada ianuarie 2019 – decembrie 2019.

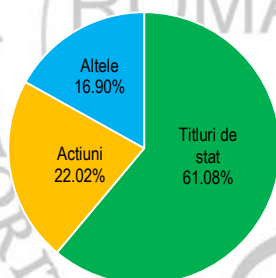
Cea mai mare valoare a activului solicitat sub formă de plată eşalonată a fost în noiembrie 2019 pentru un participant la FPF NN Optim de 239.156 lei.

26.042 de participanți la fondurile de pensii facultative (5,63% din total participanți unici) cu vârsta de peste 60 ani erau eligibili la 31 decembrie 2019 pentru a solicita plata activului net acumulat în cont potrivit prevederilor legale aplicabile, iar valoarea activelor deținute de aceștia însuma 169,88 milioane lei (6,78% din total active Pilon III).

4.1. Structura investițiilor fondurilor de pensii administrate privat

La 31 decembrie 2019, structura portofoliilor fondurilor de pensii administrate privat era următoarea: titlurile de stat reprezentau 61,08% din total active, acțiunile 22,02% și alte active 16,90% (depozite bancare, obligațiuni municipale, obligațiuni corporative, obligațiuni ale organismelor străine neguvernamentale, titluri de participare, fonduri de mărfuri și metale prețioase și alte sume), așa cum se poate observa în graficul 4.1. Comparativ cu luna decembrie 2018, ponderea titlurilor de stat în portofoliile fondurilor de pensii administrate privat a înregistrat o scădere. În același timp, portofoliile fondurilor de pensii administrate privat au înregistrat o creștere a alocării în acțiuni, de 4,57 puncte procentuale, înregistrând a doua cea mai mare alocare în acțiuni în perioada analizată.

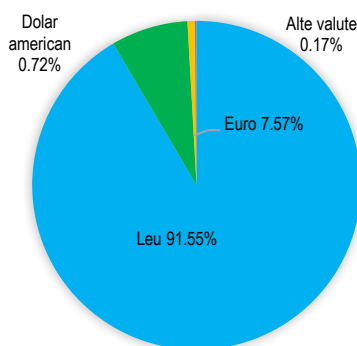
Grafic 4.1 Fonduri de pensii administrate privat – alocare pe instrumente financiare la 31 decembrie 2019

Instrumente financiare – structura pe valută

91,55% din activele fondurilor de pensii administrate privat la 31 decembrie 2019 erau denumite în moneda națională (Grafic 4.3.), iar din plasamentele în monede străine (8,45%), ponderea cea mai mare au avut-o plasamentele în euro (7,57%), urmate de dolarul american (0,72%), coroana daneză (0,09%), zlotul polonez (0,04%) și francul elvețian (0,03%). Administratorii fondurilor de pensii administrate privat nu au utilizat instrumente de acoperire a riscului valutar.

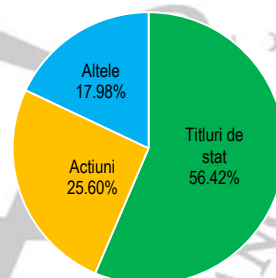
Grafic 4.3 Fonduri de pensii administrate privat – structura pe valută la 31 decembrie 2019

4.2. Structura investițiilor fondurilor de pensii facultative

La 31 decembrie 2019, structura portofoliilor fondurilor de pensii facultative era următoarea: titlurile de stat reprezentau 56,42% din total active, acțiunile 25,60% și alte active 17,98% (depozite bancare, obligațiuni municipale, obligațiuni corporative, obligațiuni ale organismelor străine neguvernamentale, titluri de participare, fonduri de mărfuri și metale prețioase, private equity și alte sume), așa cum se poate observa în graficul 4.2. Comparativ cu luna decembrie 2018, ponderea titlurilor de stat în portofoliile fondurilor de pensii facultative a înregistrat o scădere. În același timp, portofoliile fondurilor de pensii facultative au înregistrat o creștere a alocării în acțiuni, de 5,46 puncte procentuale, înregistrând cea mai mare alocare în acțiuni în perioada analizată.

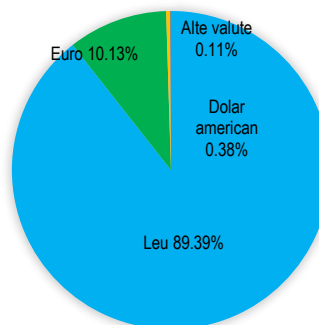
Grafic 4.2 Fonduri de pensii facultative – alocare pe instrumente financiare la 31 decembrie 2019

Instrumente financiare – structura pe valută

89,39% din activele fondurilor de pensii facultative la 31 decembrie 2019 erau denumite în moneda națională (Grafic 4.4.), iar din plasamentele în monede străine (10,61%), ponderea cea mai mare au avut-o plasamentele în euro (10,13%), urmate de dolarul american (0,38%) și zlotul polonez (0,10%). Administratorii fondurilor de pensii facultative nu au utilizat instrumente de acoperire a riscului valutar.

Grafic 4.4 Fonduri de pensii facultative – structura pe valută la 31 decembrie 2019

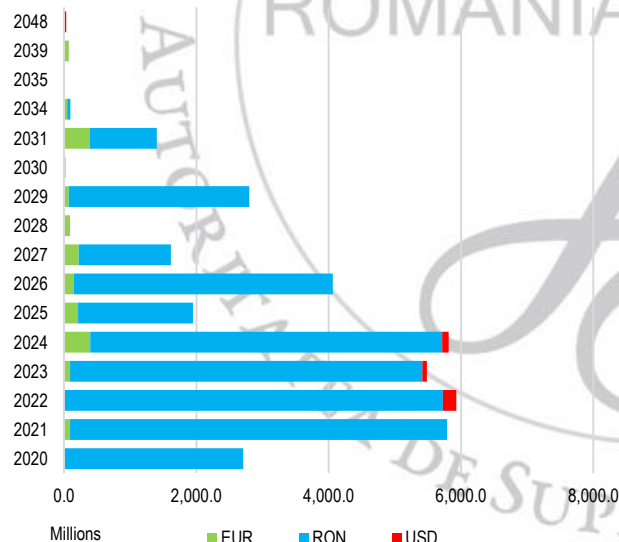
Titluri de stat

La 31 decembrie 2019, investițiile fondurilor de pensii administrate privat în titluri de stat înregistrau 37,87 miliarde lei, reprezentând 61,08% din total active. Ponderea titlurilor de stat a înregistrat un trend descrescător în perioada decembrie 2018 - aprilie 2019 (6,25 puncte procentuale), urmând apoi din aprilie 2019 până în decembrie 2019 o creștere de 3,56 puncte procentuale.

Din punct de vedere al valutelor în care sunt denumite titlurile de stat în care au investit fondurile de pensii administrate privat, în cazul emisiunilor în lei cele mai mari valori au înregistrat cele cu maturitate de 5 ani (24,84%), 10 ani (21,60%) și 8 ani (18,25%), iar în cazul emisiunilor în euro, cele mai mari valori au înregistrat cele cu maturitate de 10 ani (0,44%).

Din punct de vedere al scadențelor, 67,92% din investițiile în titluri de stat emise de România ajung la maturitate în următorii 5 ani, iar 32,08% au scadențe peste 5 ani (Grafic 4.5.).

Grafic 4.5 Fonduri de pensii administrate private
Titluri de stat emise de România – structură pe valute și scadențe la 31 decembrie 2019

Obligațiuni

La 31 decembrie 2019, investițiile în obligațiuni corporative au înregistrat o valoare de 4,53 miliarde lei, cu o pondere de 73,30% din investițiile în total obligațiuni, investițiile în alte obligațiuni emise de organisme străine neguvernamentale, 0,81 miliarde lei, cu o pondere de 13,11%, obligațiuni BERD și BEI, 0,54 miliarde lei, cu o pondere de 8,72% și obligațiuni municipale, 0,30 miliarde lei, cu o pondere de 4,87% în total obligațiuni.

De remarcat faptul că, ponderea obligațiunilor corporative în total active a înregistrat un trend crescător începând cu luna decembrie 2018 până în luna mai 2019 (4,28 puncte procentuale), urmat de o ușoară scădere în perioada mai - noiembrie 2019 (-0,73 puncte procentuale), și de o revenire în luna decembrie, înregistrând o diferență de 3,90 puncte procentuale în decembrie 2019 comparativ cu decembrie 2018.

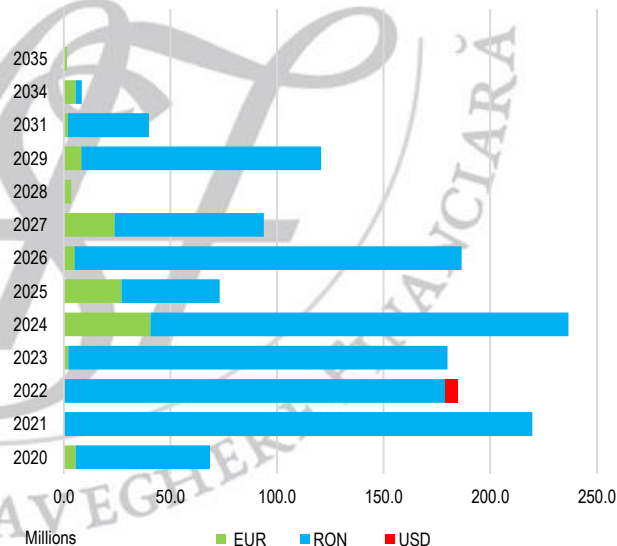
Titluri de stat

La 31 decembrie 2019, investițiile fondurilor de pensii facultative în titluri de stat înregistrau 1,42 miliarde lei, reprezentând 56,42% din total active. Ponderea titlurilor de stat a înregistrat un trend descrescător în perioada decembrie 2018 - iunie 2019, scăzând cu 4,39 puncte procentuale, urmând apoi din iunie 2019 până în decembrie 2019 o creștere de 0,66 puncte procentuale.

Din punct de vedere al valutelor în care sunt denumite titlurile de stat în care au investit fondurile de pensii facultative, în cazul emisiunilor în lei cele mai mari valori au înregistrat cele cu maturitate de 5 ani (24,50%), 10 ani (20,53%) și 8 ani (20,07%), iar în cazul emisiunilor în euro, cele mai mari valori au înregistrat cele cu maturitate de 10 ani (1,34%).

Din punct de vedere al scadențelor, 62,78% din investițiile în titluri de stat emise de România ajung la maturitate în următorii 5 ani, iar 37,22% au scadențe peste 5 ani (Grafic 4.6.).

Grafic 4.6 Fonduri de pensii facultative
Titluri de stat emise de România – structură pe valute și scadențe la 31 decembrie 2019

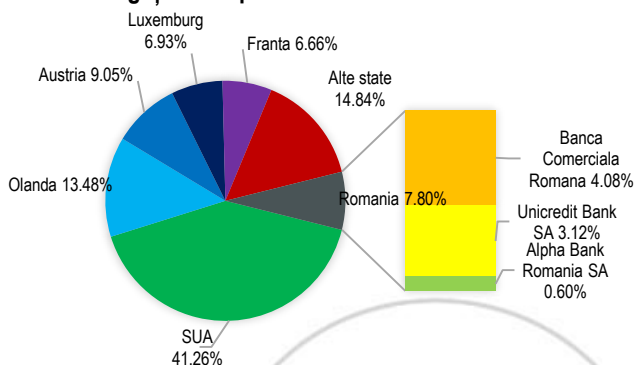
Obligațiuni

La 31 decembrie 2019, investițiile în obligațiuni corporative au înregistrat o valoare de 0,21 miliarde lei, cu o pondere de 69,16% din investițiile în total obligațiuni, investițiile în obligațiuni municipale, 0,05 miliarde lei, cu o pondere de 16,58% în total obligațiuni, alte obligațiuni emise de organisme străine neguvernamentale, 0,03 miliarde lei, cu o pondere de 11,13% și obligațiuni BERD și BEI, 0,01 miliarde lei, cu o pondere de 3,13% în total obligațiuni.

De remarcat faptul că, ponderea obligațiunilor corporative în total active a înregistrat un trend crescător începând cu luna decembrie 2018, până în luna mai 2019 (2,94 puncte procentuale), urmat de o ușoară scădere în perioada următoare, înregistrând o diferență de 1,92 puncte procentuale în decembrie 2019 comparativ cu decembrie 2018.

Investițiile au fost realizate în principal în emitenți străini (92,20%), din țări precum SUA (41,26%), Olanda (13,48%), Austria (9,05%), Luxemburg (6,93%), Franța (6,66%) și alte state (14,84%).

Grafic 4.7 Fonduri de pensii administrate privat – emitenți obligațiuni corporative la 31 decembrie 2019

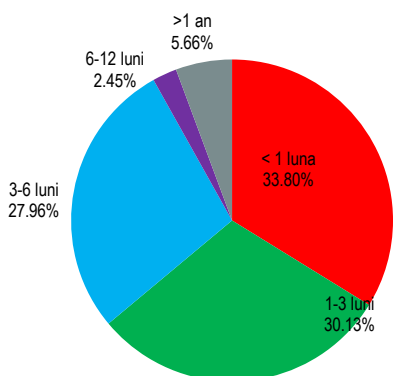

De asemenea, fondurile de pensii administrate privat au investit în obligațiuni corporative din România, acestea reprezentând 7,80% din totalul investițiilor în obligațiuni corporative, pe primul loc situându-se Banca Comercială Română cu 4,08% din total obligațiuni corporative, UniCredit Bank SA cu 3,12% și Alpha Bank România SA cu 0,60%.

Depozite bancare

Expunerea fondurilor de pensii administrate privat pe depozite bancare și conturi curente a scăzut comparativ cu decembrie 2018, cu 4,63 puncte procentuale, astfel, la 31 decembrie 2019, depozitele bancare și conturile curente înregistrau 3,60% din total active, adică 2,23 miliarde lei.

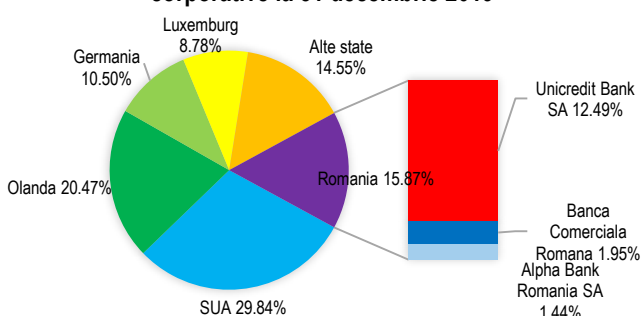
Grafic 4.9 Fonduri de pensii administrate privat – scadențele depozitelor bancare la 31 decembrie 2019

Din punct de vedere al scadențelor, 33,80% din total depozite bancare au scadența sub o lună, 30,13% au scadența cuprinsă între 1 și 3 luni, 27,96% au scadența între 3 și 6 luni, 2,45% au scadența între 6 luni și 12 luni, iar 5,66% din total sunt depozite constituite pe mai mult de 12 luni (Grafic 4.9.).

Investițiile au fost realizate în principal în emitenți străini (84,13%), din țări precum SUA (29,84%), Olanda (20,47%), Germania (10,50%), Luxemburg (8,78%) și alte state (14,55%).

Grafic 4.8 Fonduri de pensii facultative – emitenți obligațiuni corporative la 31 decembrie 2019

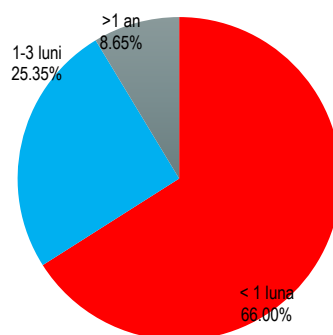

De asemenea, fondurile de pensii facultative au investit în obligațiuni corporative din România, acestea reprezentând 15,87% din totalul investițiilor în obligațiuni corporative, pe primul loc situându-se UniCredit Bank SA cu 12,49% din total obligațiuni corporative, Banca Comercială Română cu 1,95% și Alpha Bank România SA cu 1,44%.

Depozite bancare

Expunerea fondurilor de pensii facultative pe depozite bancare și conturi curente a scăzut comparativ cu decembrie 2018, cu 2,71 puncte procentuale, astfel, la 31 decembrie 2019, depozitele bancare și conturile curente înregistrau 2,50% din total active, adică 62,70 milioane lei.

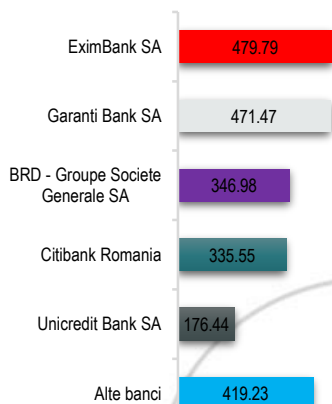
Grafic 4.10 Fonduri de pensii facultative – scadențele depozitelor bancare la 31 decembrie 2019

Din punct de vedere al scadențelor, 66,00% din total depozite bancare au scadența sub o lună, 25,35% au scadența cuprinsă între 1 și 3 luni, iar 8,65% din total sunt depozite constituite pe mai mult de 12 luni (Grafic 4.10.).

Pe primele trei locuri se situează Eximbank SA cu 479,79 milioane lei, Garanti Bank SA cu 471,47 milioane lei și BRD - Groupe Societe Generale SA cu 346,98 milioane lei.

Grafic 4.11 Fonduri de pensii administrate privat – top 5 emitenți depozite bancare la 31 decembrie 2019

Acțiuni

La 31 decembrie 2019, fondurile de pensii administrate privat dețineau investiții în acțiuni în valoare de 13,65 miliarde lei, reprezentând 22,02% din total active, în creștere față de 17,45% în decembrie 2018.

90,70% din totalul plasamentelor în acțiuni ale fondurilor de pensii administrate privat au fost efectuate în acțiuni ale unor emitenți din România (12,38 miliarde lei), în timp ce 9,30% (1,27 miliarde lei) au fost plasamente în acțiuni ale unor emitenți din Germania, Franța, Olanda, Spania și alte state.

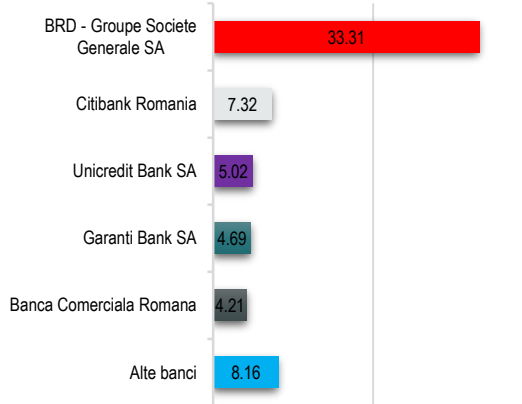
În cazul acțiunilor din România (Grafic 4.13.), pe primele locuri s-au situat Banca Transilvania SA cu 19,52% din total emitenți din România, OMV Petrom cu 16,56%, Fondul Proprietatea SA cu 15,08%, Romgaz SA cu 13,43% și BRD - Groupe Societe Generale SA cu 10,34%, în timp ce deținerile de acțiuni emise de către SIF-uri reprezentau 4,35% din total (SIF 2 Moldova și SIF 5 Oltenia cu cele mai mari ponderi).

Tabel 4.1 Fonduri de pensii administrate privat - Plasamente în acțiuni la 31 decembrie 2019

Țara	Mld.lei	% în total acțiuni
România	12,38	90,70%
Germania	0,46	3,37%
Franța	0,23	1,69%
Olanda	0,14	1,02%
Spania	0,10	0,73%
Alte state	0,34	2,50%
Total	13,65	100,00%

Pe primele trei locuri se situează BRD - Groupe Societe Generale SA cu 33,31 milioane lei, Citibank România cu 7,32 milioane lei și Unicredit Bank SA cu 5,02 milioane lei.

Grafic 4.12 Fonduri de pensii facultative – top 5 emitenți depozite bancare la 31 decembrie 2019

Acțiuni

La 31 decembrie 2019, fondurile de pensii facultative dețineau investiții în acțiuni în valoare de 0,64 miliarde lei, reprezentând 25,60% din total active, în creștere față de 20,14% în decembrie 2018.

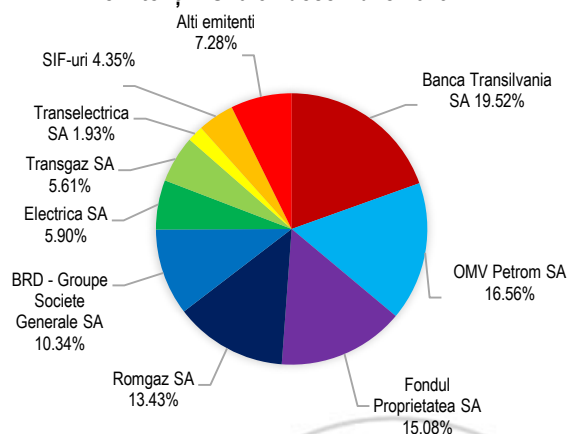
92,96% din totalul plasamentelor în acțiuni ale fondurilor de pensii facultative au fost efectuate în acțiuni ale unor emitenți din România (0,60 miliarde lei), în timp ce 7,04% (0,05 miliarde lei) au fost plasamente în acțiuni ale unor emitenți din Germania, Spania, Austria, Luxemburg și alte state.

În cazul acțiunilor din România (Grafic 4.14.), pe primele locuri s-au situat Banca Transilvania SA cu 17,22% din total emitenți din România, OMV Petrom SA cu 15,55%, Fondul Proprietatea SA cu 14,81%, Romgaz SA cu 13,65% și Transgaz SA cu 8,49%, în timp ce deținerile de acțiuni emise de către SIF-uri reprezentau 5,02% din total (SIF 2 Moldova și SIF 5 Oltenia cu cele mai mari ponderi).

Tabel 4.2 Fonduri de pensii facultative - Plasamente în acțiuni la 31 decembrie 2019

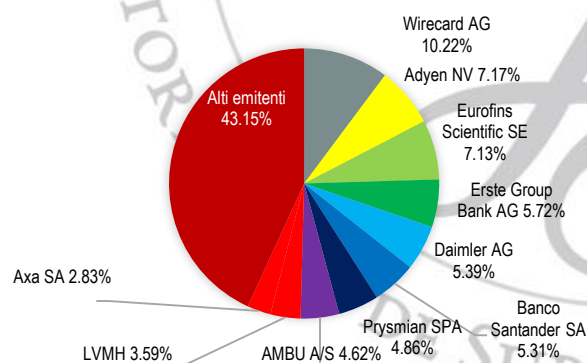
Țara	Mld.lei	% în total acțiuni
România	0,598	92,96%
Germania	0,014	2,23%
Spania	0,008	1,20%
Austria	0,007	1,06%
Luxemburg	0,006	0,99%
Alte state	0,010	1,57%
Total	0,643	100,00%

Grafic 4.13 Fonduri de pensii administrate privat Acțiuni – emitenți RO la 31 decembrie 2019

Printre emitenții străini de acțiuni se remarcă Wirecard AG cu 10,22%, Adyen NV cu 7,17%, Eurofins Scientific SE cu 7,13%, Erste Group Bank AG cu 5,72% și Daimler AG cu 5,39% din total emitenți străini (Grafic 4.15.).

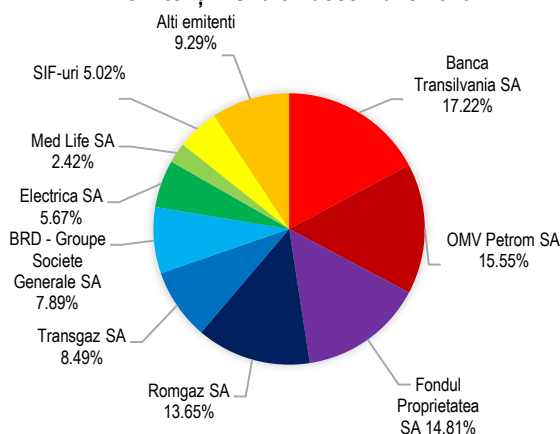
Grafic 4.15 Fonduri de pensii administrate privat Acțiuni – emitenți străini la 31 decembrie 2019

OPCVM

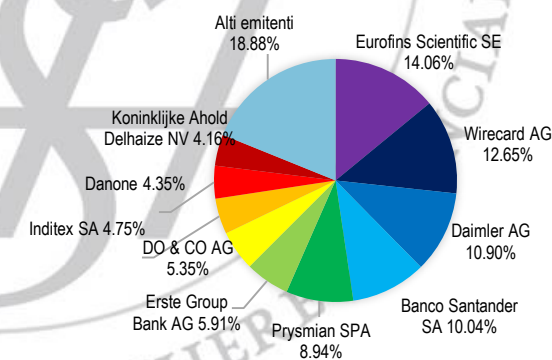
Deținerile fondurilor de pensii administrate privat în organisme de plasament colectiv (OPCVM-uri) reprezentau 3,25% din total active la 31 decembrie 2019, însumând 2,02 miliarde lei. OPCVM-urile tranzacționabile reprezentau 47,32% din total organisme de plasament colectiv. În afara deținerilor de OPCVM-uri din România (21,07% din total organisme de plasament colectiv), fondurile de pensii administrate privat au investit în principal în emitenți din țări precum Luxemburg (51,93%), Irlanda (22,41%), sau Franța (3,50%).

Grafic 4.14 Fonduri de pensii facultative Acțiuni – emitenți RO la 31 decembrie 2019

Printre emitenții străini de acțiuni se remarcă Eurofins Scientific SE cu 14,06%, Wirecard AG cu 12,65%, Daimler AG cu 10,90%, Banco Santander SA cu 10,04%, și Prysmian SPA cu 8,94% din total emitenți străini (Grafic 4.16.).

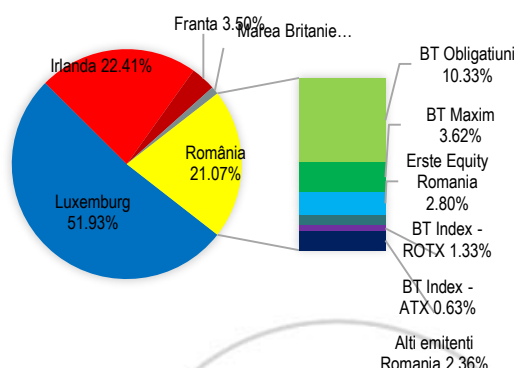
Grafic 4.16 Fonduri de pensii facultative Acțiuni – emitenți străini la 31 decembrie 2019

OPCVM

Deținerile fondurilor de pensii facultative în organisme de plasament colectiv (OPCVM-uri) reprezentau 3,06% din total active la 31 decembrie 2019, însumând 0,08 miliarde lei. OPCVM-urile tranzacționabile reprezentau 54,33% din total organisme de plasament colectiv. În afara deținerilor de OPCVM-uri din România (11,71% din total organisme de plasament colectiv), fondurile de pensii administrate privat au investit în principal în emitenți din țări precum Luxemburg (58,35%), Irlanda (20,07%), Franța (6,33%), sau Marea Britanie (3,54%).

Grafic 4.17 Fonduri de pensii administrate privat – emitenți OPCVM la 31 decembrie 2019

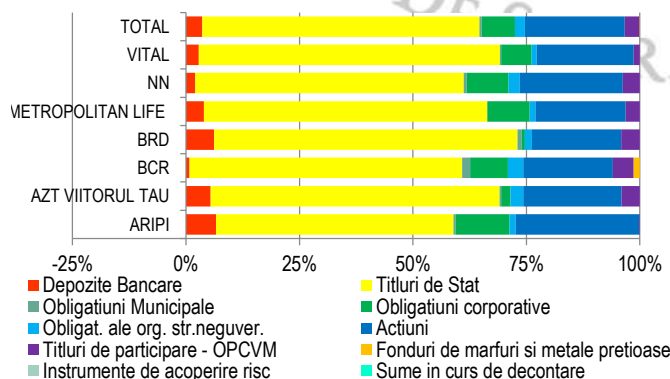

La 31 decembrie 2019, FPAP BCR deținea fonduri de mărfuri și metale prețioase (ETC-uri), respectiv dețineri indirecte în aur însumând 0,06 miliarde lei, reprezentând 0,09% din total active (Xtrackers Physical Gold ETC EUR).

Structura portofoliilor investiționale

La 31 decembrie 2019, trei dintre cele șapte fonduri de pensii administrate privat dețineau titluri de stat sub ponderea pe pilon (61,08%): FPAP BCR (60,07%), FPAP NN (59,18%) și FPAP Aripa (52,33%). În cazul acțiunilor, valori peste ponderea pe pilon (22,02%) înregistrau următoarele două fonduri: FPAP Aripa (27,17%) și FPAP NN (22,70%).

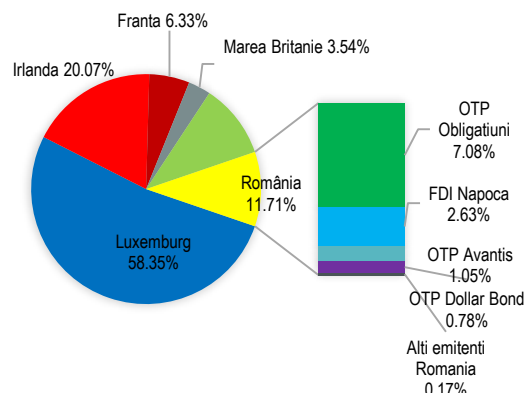
Grafic 4.19 Pilon II Structura portofoliilor investiționale la 31 decembrie 2019

Tabel 4.3 Pilon II Structură investiții RO/UE

Investiții	dec.-18	dec.-19	dec.19/ dec.18
Investiții RO	89,64%	86,39%	↓
Investiții state UE	6,29%	8,40%	↑
Obligațiuni organisme străine guvernamentale	3,41%	2,17%	↓
Investiții state terțe	0,66%	3,04%	↑

Grafic 4.18 Fonduri de pensii facultative – emitenți OPCVM la 31 decembrie 2019

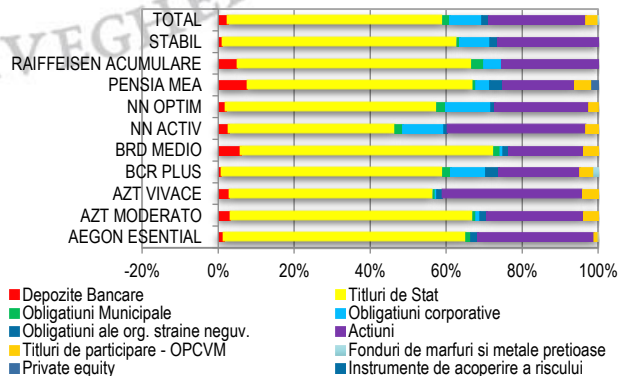

La 31 decembrie 2019, FPF BCR Plus deținea fonduri de mărfuri și metale prețioase (ETC-uri), respectiv dețineri indirecte în aur însumând 0,01 miliarde lei, reprezentând 0,25% din total active (Xtrackers Physical Gold ETC EUR).

Structura portofoliilor investiționale

La 31 decembrie 2019, trei dintre cele zece fonduri de pensii facultative dețineau titluri de stat sub ponderea pe pilon (56,42%): FPF NN Optim (55,41%), FPF AZT Vivace (53,47%) și FPF NN Activ (43,66%). În cazul acțiunilor, valori peste ponderea pe pilon (25,60%) înregistrau următoarele patru fonduri: FPF AZT Vivace (36,77%), FPF NN Activ (36,34%), FPF Aegon Esențial (30,62%) și FPF Stabil (26,39%).

Grafic 4.20 Pilon III Structura portofoliilor investiționale la 31 decembrie 2019

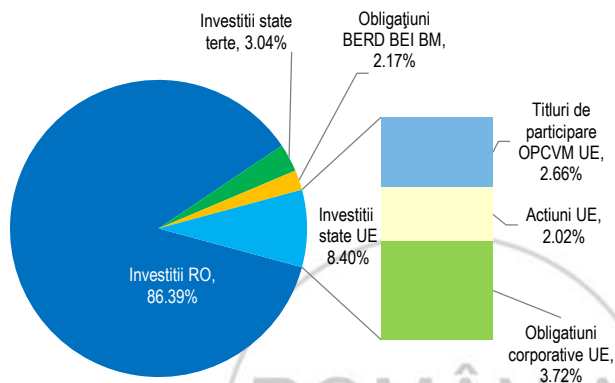

Tabel 4.4 Pilon III Structură investiții RO/UE

Investiții	dec.-18	dec.-19	dec.19/ dec.18
Investiții RO	87,58%	86,40%	↓
Investiții state UE	8,56%	9,36%	↑
Obligațiuni organisme străine guvernamentale	3,04%	1,73%	↓
Investiții state terțe	0,82%	2,51%	↑

La 31 decembrie 2019, 86,39% din activele fondurilor de pensii administrate privat erau plasate în țară, în scădere față de decembrie 2018 (89,64%). 8,40% din active reprezentau plasamente în state membre UE, 2,17% în obligațiuni ale organismelor străine neguvernamentale și 3,04% în state terțe.

Grafic 4.21 Pilon II Structura investițiilor la 31 decembrie 2019

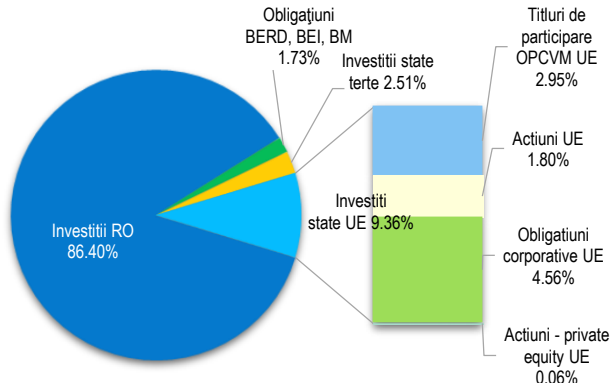
Tabel 4.5 Pilon II Evoluție structură investiții

Evoluție dec.-19/ dec.-18				Evoluție alocare decembrie 2018 - decembrie 2019
Instrumente financiare	Valoare (mld.lei)	Pondere în Active Totale (%)		
Depozite Bancare	↓ 2.23	↓ 3.60%		
Titluri de Stat	↑ 37.87	↓ 61.08%		
Obligațiuni Municipale	↑ 0.30	↓ 0.49%		
Obligațiuni corporative	↑ 4.53	↑ 7.30%		
Obligațiuni organisme străine neguvernamentale	↓ 1.35	↓ 2.17%		
Acțiuni	↑ 13.65	↑ 22.02%		
Titluri de participare - OPCVM	↑ 2.02	↑ 3.25%		
Alte instrumente financiare*	↑ 0.06	↓ 0.09%		
Activ total	↑ 61.99			

*Sunt incluse fondurile de mărfuri și metale prețioase și sumele în curs de decontare

La 31 decembrie 2019, 86,40% din activele fondurilor de pensii facultative erau plasate în țară, în scădere față de decembrie 2018 (87,58%). 9,36% din active erau plasate în state UE, 1,73% în obligațiuni ale organismelor străine neguvernamentale și 2,51% în state terțe.

Grafic 4.22 Pilon III Structura investițiilor la 31 decembrie 2019

Tabel 4.6 Pilon III Evoluție structură investiții

Evoluție dec.-19/ dec.-18				Evoluție alocare decembrie 2018 - decembrie 2019
Instrumente financiare	Valoare (mil.lei)	Pondere în Active Totale (%)		
Depozite Bancare	↓ 62.70	↓ 2.50%		
Titluri de Stat	↑ 1,417.04	↓ 56.42%		
Obligațiuni Municipale	↑ 50.53	↑ 2.01%		
Obligațiuni corporative	↑ 210.84	↑ 8.39%		
Obligațiuni organisme străine neguvernamentale	↓ 43.48	↓ 1.73%		
Acțiuni	↑ 642.92	↑ 25.60%		
Titluri de participare - OPCVM	↑ 76.74	↑ 3.06%		
Alte instrumente financiare*	↑ 7.34	↓ 0.29%		
Activ total	↑ 2,511.59			

*Sunt incluse fondurile de mărfuri și metale prețioase, investiții private equity și sumele în curs de decontare.

5. Rate de rentabilitate - Fondurile de pensii administrate privat

Indicatorii de performanță înregistrați de fondurile de pensii administrate privat în luna decembrie 2019 au fost:

Rata medie ponderată de rentabilitate a tuturor fondurilor de pensii administrate privat: 6,3381%

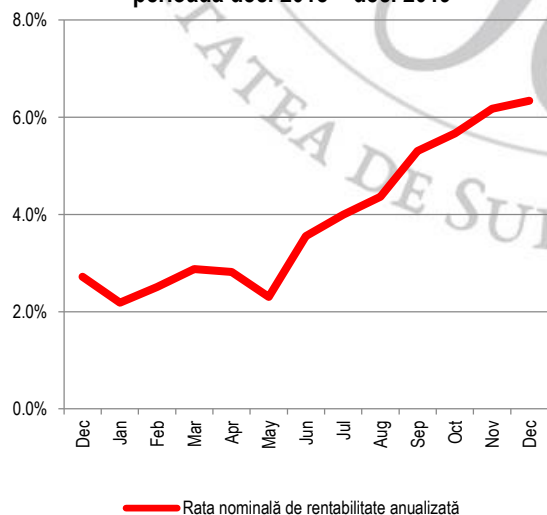
Rata de rentabilitate anualizată a fondurilor de pensii administrate privat cu grad de risc ridicat:

FPAP Aripa: 6,1061%

Ratele de rentabilitate anualizate ale fondurilor de pensii administrate privat cu grad de risc mediu:

FPAP Vital	6,9216%
FPAP Metropolitan Life	6,8251%
FPAP AZT Viitorul Tău	6,4703%
FPAP NN	6,1156%
FPAP BRD	5,8428%
FPAP BCR	5,7813%

Grafic 5.1 Pilon II Rată medie de rentabilitate nominală în perioada dec. 2018 – dec. 2019

5. Rate de rentabilitate - Fondurile de pensii facultative

Indicatorii de performanță înregistrați de fondurile de pensii facultative în luna decembrie 2019 au fost:

Rata medie ponderată de rentabilitate a tuturor fondurilor de pensii facultative cu grad de risc ridicat: 5,8237%

Rata de rentabilitate anualizată a fondurilor de pensii facultative cu grad de risc ridicat:

FPF AZT Vivace: 6,3529%

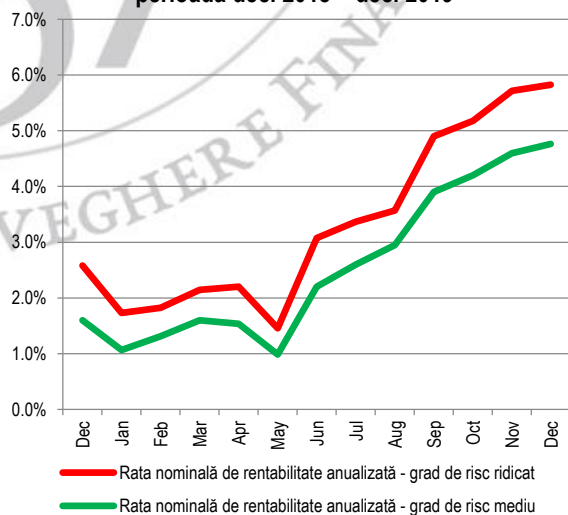
FPF NN Activ: 5,6170%

Rata medie ponderată de rentabilitate a tuturor fondurilor de pensii facultative cu risc mediu: 4,7654%

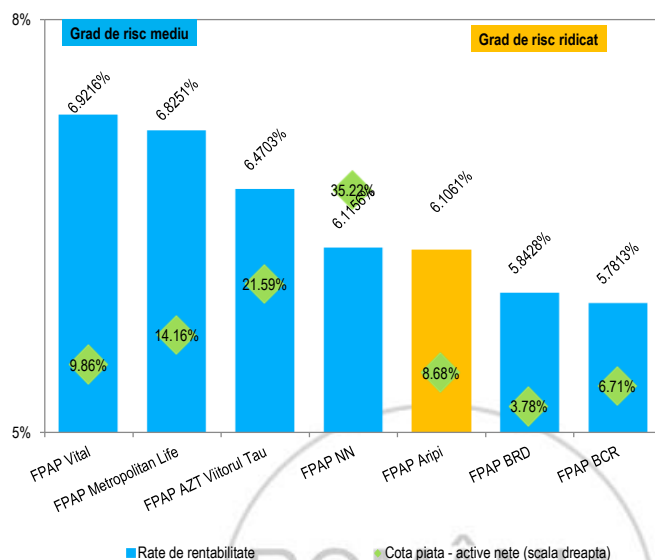
Ratele de rentabilitate anualizate ale fondurilor de pensii facultative cu grad de risc mediu:

FPF Aegon Esențial	6,3269%
FPF AZT Moderato	5,9683%
FPF Raiffeisen Acumulare	5,8899%
FPF Stabil	4,8199%
FPF NN Optim	4,6403%
FPF BRD Medio	4,6356%
FPF Pensia Mea	4,2907%
FPF BCR Plus	4,1241%

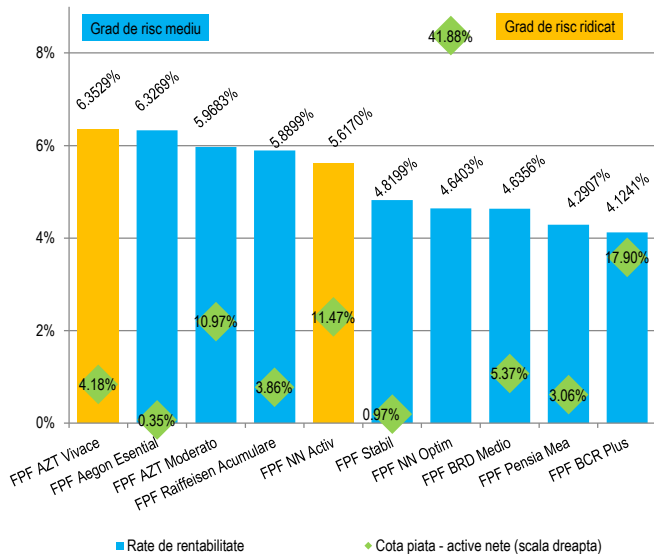
Grafic 5.2 Pilon III Rate medii de rentabilitate nominale în perioada dec. 2018 – dec. 2019

Grafic 5.3 Pilon II Cota de piață – active nete și rate de rentabilitate anualizate la 31 decembrie 2019

Grafic 5.4 Pilon III Cota de piață – active nete și rate de rentabilitate anualizate la 31 decembrie 2019

Lista graficelor

Grafic 1. Evoluția lunară a activelor totale din sistemul pensiilor private dec. 2018 – dec. 2019	2
Grafic 1.1 Pilon II Cota de piață în funcție de participanți și active nete la 31 decembrie 2019	5
Grafic 1.2 Pilon III Cota de piață în funcție de participanți și active nete la 31 decembrie 2019	5
Grafic 1.3 Pilon II Evoluție structură pe grupe de vârstă dec. 2018 – dec. 2019	6
Grafic 1.4 Pilon III Evoluție structură pe grupe de vârstă dec. 2018 – dec. 2019	6
Grafic 1.5 Pilon II Distribuția participanților pe gen în decembrie 2019	6
Grafic 1.6 Pilon III Distribuția participanților pe gen în decembrie 2019	6
Grafic 1.7 Pilon II Participanți - piramida participanților pe gen și grupe de vârstă (%) la 31 decembrie 2019	7
Grafic 1.8 Pilon III Participanți - piramida participanților pe gen și grupe de vârstă (%) la 31 decembrie 2019	7
Grafic 1.9 Pilon II Structura participanților pe grupe de vârstă la 31 decembrie 2019	7
Grafic 1.10 Pilon III Structura participanților pe grupe de vârstă la 31 decembrie 2019	7
Grafic 1.11 Pilon II Număr participanți nou intrați și gradul de repartizare aleatorie dec. 2018 – dec. 2019	8
Grafic 1.12 Pilon III Număr participanți nou intrați în sistem dec. 2018 – dec. 2019	8
Grafic 1.13 Pilon II Valoare activ net transferat ian. 2019 – dec. 2019 (mil.lei)	8
Grafic 1.14 Pilon III Valoare activ net transferat ian. 2019 – dec. 2019 (mii lei)	8
Grafic 1.15 Pilon II Participanți transferați ian. 2019 – dec. 2019 (pers.)	9
Grafic 1.16 Pilon III Participanți transferați ian. 2019 – dec. 2019 (pers.)	9
Grafic 2.1 Pilon II Contribuții brute virate și contribuția medie ian. 2019 – dec. 2019	10
Grafic 2.2 Pilon III Contribuții brute virate și contribuția medie ian. 2019 – dec. 2019	10
Grafic 2.3 Pilon II Gradul de cuprindere al participanților cu contribuții în efectivul de salariați dec. 2018 – dec. 2019	10
Grafic 2.4 Pilon III Gradul de cuprindere al participanților cu contribuții în efectivul de salariați dec. 2018 – dec. 2019	10
Grafic 2.5 Pilon II Evoluție grad de colectare dec. 2018 – dec. 2019	11
Grafic 2.6 Pilon III Evoluție grad de colectare dec. 2018 – dec. 2019	11
Grafic 2.7 Pilon II Contribuții medii (lei) și ponderi participanți cu contribuții virate la 31 decembrie 2019	12
Grafic 2.8 Pilon III Contribuții medii (lei) și ponderi participanți cu contribuții virate la 31 decembrie 2019	12
Grafic 2.9 Pilon II Participanți și sume virate în luna curentă – distribuție pe regiuni de dezvoltare la 31 decembrie 2019	13
Grafic 2.10 Pilon II Valoare medie cont în funcție de numărul lunilor de contribuții și media pe sistem	13
Grafic 2.11 Pilon II Valoare medie cont în funcție de gen și grupe de vârstă la 31 decembrie 2019	14
Grafic 2.12 Pilon III Valoare medie cont în funcție de gen și grupe de vârstă la 31 decembrie 2019	14
Grafic 2.13 Pilon II Valoare medie cont și participanți în funcție de grupele de vârstă la 31 decembrie 2019	15
Grafic 2.14 Pilon III Valoare medie cont și participanți în funcție de grupele de vârstă la 31 decembrie 2019	15
Grafic 2.15 Pilon III Participarea la plata contribuțiilor – total la 31 decembrie 2019 (% participanți)	16
Grafic 2.16 Pilon III Participarea la plata contribuțiilor pe fonduri la 31 decembrie 2019 (% participanți)	16
Grafic 3.1 Pilon II Structură plăți de activ personal net ian. 2019 – dec. 2019	17
Grafic 3.2 Pilon III Structură plăți de activ personal net ian. 2019 – dec. 2019	17
Grafic 3.3 Pilon II Evoluție valoare activ personal net plătit ian. 2019 – dec. 2019 (lei)	17
Grafic 3.4 Pilon III Evoluție valoare activ personal net plătit ian. 2019 – dec. 2019 (lei)	17
Grafic 3.5 Pilon II – Ponderea valorii activelor plătite ca urmare a deschiderii dreptului de pensie ian. 2019 – dec. 2019	18
Grafic 3.6 Pilon III – Ponderea valorii activelor plătite ca urmare a deschiderii dreptului de pensie ian. 2019 – dec. 2019	18
Grafic 4.1 Fonduri de pensii administrate privat – alocare pe instrumente financiare la 31 decembrie 2019	19
Grafic 4.2 Fonduri de pensii facultative – alocare pe instrumente financiare la 31 decembrie 2019	19
Grafic 4.3 Fonduri de pensii administrate privat – structura pe valută la 31 decembrie 2019	19
Grafic 4.4 Fonduri de pensii facultative – structura pe valută la 31 decembrie 2019	19
Grafic 4.5 Fonduri de pensii administrate private Titluri de stat emise de România – structură pe valute și scadențe la 31 decembrie 2019	20
Grafic 4.6 Fonduri de pensii facultative Titluri de stat emise de România – structură pe valute și scadențe la 31 decembrie 2019	20
Grafic 4.7 Fonduri de pensii administrate privat – emitenți obligațiuni corporative la 31 decembrie 2019	21
Grafic 4.8 Fonduri de pensii facultative – emitenți obligațiuni corporative la 31 decembrie 2019	21
Grafic 4.9 Fonduri de pensii administrate privat – scadențele depozitelor bancare la 31 decembrie 2019	21
Grafic 4.10 Fonduri de pensii facultative – scadențele depozitelor bancare la 31 decembrie 2019	21
Grafic 4.11 Fonduri de pensii administrate privat – top 5 emitenți depozite bancare la 31 decembrie 2019	22

Grafic 4.12 Fonduri de pensii facultative – top 5 emitenți depozite bancare la 31 decembrie 2019	22
Grafic 4.13 Fonduri de pensii administrate privat Acțiuni – emitenți RO la 31 decembrie 2019	23
Grafic 4.14 Fonduri de pensii facultative Acțiuni – emitenți RO la 31 decembrie 2019	23
Grafic 4.15 Fonduri de pensii administrate privat Acțiuni – emitenți străini la 31 decembrie 2019	23
Grafic 4.16 Fonduri de pensii facultative Acțiuni – emitenți străini la 31 decembrie 2019	23
Grafic 4.17 Fonduri de pensii administrate privat – emitenți OPCVM la 31 decembrie 2019	24
Grafic 4.18 Fonduri de pensii facultative – emitenți OPCVM la 31 decembrie 2019	24
Grafic 4.19 Pilon II Structura portofoliilor investiționale la 31 decembrie 2019	24
Grafic 4.20 Pilon III Structura portofoliilor investiționale la 31 decembrie 2019	24
Grafic 4.21 Pilon II Structura investițiilor la 31 decembrie 2019	25
Grafic 4.22 Pilon III Structura investițiilor la 31 decembrie 2019	25
Grafic 5.1 Pilon II Rată medie de rentabilitate nominală în perioada dec. 2018 – dec. 2019	26
Grafic 5.2 Pilon III Rate medii de rentabilitate nominale în perioada dec. 2018 – dec. 2019	26
Grafic 5.3 Pilon II Cota de piață – active nete și rate de rentabilitate anualizate la 31 decembrie 2019	27
Grafic 5.4 Pilon III Cota de piață – active nete și rate de rentabilitate anualizate la 31 decembrie 2019	27

Lista tabelelor

Tabel 1.1 Pilon II Număr de participanți (mil. pers.)	5
Tabel 1.2 Pilon III Număr de participanți (pers.)	5
Tabel 2.1 Pilon II Grad de colectare	11
Tabel 2.2 Pilon III Grad de colectare	11
Tabel 2.3 Pilon II Contribuție medie	12
Tabel 2.4 Pilon III Contribuție medie	12
Tabel 4.1 Fonduri de pensii administrate privat - Plasamente în acțiuni la 31 decembrie 2019	22
Tabel 4.2 Fonduri de pensii facultative - Plasamente în acțiuni la 31 decembrie 2019	22
Tabel 4.3 Pilon II Structură investiții RO/UE	24
Tabel 4.4 Pilon III Structură investiții RO/UE	24
Tabel 4.5 Pilon II Evoluție structură investiții	25
Tabel 4.6 Pilon III Evoluție structură investiții	25

Definiții

Act individual de aderare - este un înscris prin care o persoană își manifestă actul de voință de a fi parte la contractul de societate civilă și la prospectul unei scheme de pensii private.

Activ net - activul net total al fondului de pensii administrat privat la o anumită dată este valoarea care se obține prin deducerea valorii obligațiilor fondului din valoarea activelor.

Activ personal - suma acumulată în contul unui participant, egală cu numărul de unități de fond deținute de acesta, înmulțite cu valoarea la zi a unei unități de fond.

Active totale - instrumentele financiare, inclusiv instrumentele financiare derivate, precum și numerarul, rezultate ca urmare a investiției activelor personale ale participanților.

Aderarea - manifestarea de voință a unei persoane făcută cu intenția de a deveni participant la un fond de pensii facultative.

Administrator de fond de pensii - societate autorizată de ASF (fosta CSSPP) pentru a administra fondurile de pensii ale participanților.

Agent de marketing - persoana fizică sau juridică, mandată de un anumit administrator pentru a obține acordul de aderare al participanților.

Beneficiar - calitate dobândită ca urmare a participării în sistemul de pensii private sau prin moștenirea activelor unui participant, în conformitate cu prevederile Codului civil.

Contribuția medie/participant - reprezintă valoarea rezultă din împărțirea contribuțiilor brute din luna respectivă, la numărul de participanți cu contribuții în lună.

Contribuțiile brute - reprezintă sumele plătite de participanți și/sau în numele acestora la fondul de pensii.

Contribuțiile nete - reprezintă sumele de bani convertite în unități de fond după ce au fost reținute comisioanele de administrare din contribuțiile brute.

Grad de colectare - ponderea participanților cu contribuții virate în luna de referință în totalul participanților la fond la finalul lunii de referință.

Valoarea contului - reprezintă produsul dintre soldul unităților de fond și VUAN-ul utilizat la o anumită dată.

Valoare medie cont - reprezintă valoarea contului împărțită la numărul participanților care au acumulat cel puțin 1 leu în conturi.

Auditor - statutar extern sau auditorul este societatea de audit membră a Camerei Auditorilor Financieri din România, avizată de Autoritate sau una din societățile de audit care au fost autorizate, avizate sau supuse unei proceduri similare în vederea funcționării ca auditor pe piața pensiilor dintr-un stat membru al Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European.

Depozitar - reprezintă instituția de credit din România, autorizată de Banca Națională a României, în conformitate cu legislația bancară, sau sucursala din România a unei instituții de credit, autorizată într-un stat membru al Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European, avizată de Autoritate, pentru activitatea de depozitare, potrivit legii, căreia îi sunt încredințate spre păstrare, în condiții de siguranță, toate activele unui fond de pensii.

Fondul de pensii administrat privat (FPAP) - reprezintă fondul constituit prin contract de societate civilă, încheiat între participanți, în conformitate cu prevederile Codului civil referitoare la societatea civilă particulară.

Sistemul este cunoscut și sub denumirea de sistemul de pensii private obligatorii, bazat pe conturi individuale de tip contribuții definite cu caracter obligatoriu pentru persoanele până la 35 de ani și opțional pentru cei cu vârsta cuprinsă între 35 și 45 de ani. Contribuția la fondul de pensii administrat privat este parte din contribuția individuală de asigurări sociale datorată la sistemul public de pensii. Începând cu data de 1 ianuarie 2018 cota de contribuție la fondul de pensii este de 3,75%.

Fondul de pensii facultative (FPF) - reprezintă fondul constituit prin contract de societate civilă, încheiat între participanți, în conformitate cu prevederile Codului civil referitoare la societatea civilă particulară. Aderarea la un fond de pensii facultative este o opțiune individuală. Contribuția la un fond de pensii facultative poate fi de până la 15% din venitul salarial brut lunar sau din venitul asimilat acestuia al persoanei care aderă la un fond de pensii facultative. Contribuția poate fi plătită de angajat și angajator.

Grad de risc - reprezintă un indicator procentual, corespunzător nivelului de riscuri investiționale asumate prin prospectul fondurilor de pensii. În funcție de gradul de risc total, un fond de pensii private poate fi încadrat într-una dintre următoarele categorii:

- a) fond de pensii private cu grad de risc scăzut: grad de risc sub 10% inclusiv;
- b) fond de pensii private cu grad de risc mediu: grad de risc între 10% exclusiv și 25% inclusiv;
- c) fond de pensii private cu grad de risc ridicat: grad de risc între 25% exclusiv și 50% inclusiv.

Participant - persoana care contribuie sau/și în numele căreia s-au plătit contribuții la un fond de pensii și care are un drept viitor la o pensie privată.

Pilon - sistem stabilit de Banca Mondială, prin care se delimitează sistemul de pensii, în funcție de specificul fiecărei țări.

Pilon I - sistemul public de pensii, bazat pe solidaritatea între generații, de tip "pay as you go" (angajații plătesc acum pentru pensionarii de acum), unde nu există conturi individuale, iar contribuțiile de asigurări sociale sunt plătite imediat pensionarilor actuali.

Pilon II - sistemul fondurilor de pensii administrate privat cunoscut și sub denumirea de sistemul de pensii private obligatorii, bazat pe conturi individuale de tip contribuții definite cu caracter obligatoriu pentru persoanele până la 35 de ani și opțional pentru cei cu vârsta cuprinsă între 35 și 45 de ani.

Pilon III - sistemul fondurilor de pensii facultative, bazat pe conturi individuale de tip contribuții definite, cu participare voluntară. Contribuția la un fond de pensii facultative poate fi de până la 15% din venitul salarial brut lunar sau din venitul asimilat acestuia al persoanei care aderă la un fond de pensii facultative, aceasta putând fi plătită atât de angajat cât și de angajator.

Rata de rentabilitate a unui fond de pensii privat - se calculează pe o perioadă de 24 de luni și reprezintă diferența dintre valoarea unității de fond din ultima zi lucrătoare a perioadei și valoarea unității de fond din ultima zi lucrătoare ce precedă perioada respectivă, totul raportat la valoarea unității de fond din ultima zi lucrătoare ce precedă perioada respectivă.

Rată medie ponderată de rentabilitate a tuturor fondurilor - suma produselor dintre rata de rentabilitate a fiecărui fond pe o perioadă și ponderea medie a fondului în totalul fondurilor de pensii pe aceeași perioadă

Valoarea unitară a activului net (VUAN) - raportul dintre valoarea activului net al fondului de pensii la o anumită dată și numărul total de unități ale fondului la aceeași dată.

Abrevieri

BEI - Banca Europeană de Investiții
BERD - Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare
BM - Banca Mondială
EUR - Euro
FPAP - Fondul de pensii administrat privat
FPF - Fondul de pensii facultative
Mil. - Milioane
Mld. - Miliarde
PIB - Produsul Intern Brut
PII - Pilon II
PIII - Pilon III
RO - România
SA - Societate pe acțiuni
UE - Uniunea Europeană
VUAN - Valoarea unitară a activului net